

Budgetforslag 2018

FORSLAG

F R E D E R I K S B E R G
K O M M U N E

Indholdsfortegnelse

Generelt

Indledning	1
Økonomiske nøgletal	4

Udvalg

Bolig- og Ejendomsudvalget	6
Undervisningsudvalget	8
Sundheds- og Omsorgsudvalget	11
Kultur- og Fritidsudvalget	14
Børneudvalget	17
Socialudvalget	20
By- og Miljøudvalget	24
Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalget	29
Magistraten	33

Oversigter

Bevillingsoversigt	36
Sammendrag af budget	39
Takstoversigt	43
Befolkningsprognose	49
Pris- og lønfremskrivningsprocenter	52

Budgetforslag 2018

Direktionen har udarbejdet et administrativt budgetforslag, som udgangspunkt for budgetdrøftelserne. I lighed med sidste år består budgetforslaget af to dele: Et budgetforslag samt tekniske bemærkninger. De tekniske bemærkninger offentliggøres på kommunens hjemmeside og indeholder en mere teknisk gennemgang af de enkelte udvalg.

Nærværende budgetforslag indeholder en beskrivelse af den overordnede økonomi for hele kommunen og de enkelte udvalg.

Kommunens overordnede økonomi beskrives i afsnittet længere nede i denne indledning i forbindelse med aftalen om kommunernes økonomi, der sætter rammerne for kommunens service- og anlægsudgifter. Budgetforslaget giver et overblik over kommunens samlede økonomi i form af oversigterne Økonomiske nøgletal, Bevillingsoversigt samt Sammendrag af budget. Disse oversigter giver et indblik i hvordan budgettet fordeler sig mellem de enkelte fagudvalg samt hvilken volumen, der knytter sig til de mange forskellige opgaver kommunen varetager.

De enkelte fagudvalg beskrives herudover hver for sig. I disse beskrivelser er der fokus på udvalgets aktiviteter, centrale indholdsmål for udvalgets arbejde, ligesom der for hvert udvalg er beskrevet de strategiske udfordringer, der arbejdes med. Udvalgsbeskrivelserne indeholder de enkelte udvalgs driftsbudget for 2018. Herudover er der en oversigt over hvilke anlæg, direktionen foreslår for 2018 samt det samlede overslag for disse. Udvalgsbeskrivelserne giver et indblik i de enkelte udvalgs fagområder og udviklingen indenfor disse.

Aftale om kommunernes økonomi 2018

Der er primo juni indgået aftale om kommunernes økonomi for 2018. Centralt i økonomiaftalen er Moderniserings- og effektiviseringsprogrammet, hvor kommuner og stat sammen frigør 1 mia. kr. til effektivisering af de kommunale serviceudgifter. Heraf tilbageføres halvdelen af det frigjorte beløb til kommunerne i forbindelse med økonomiforhandlingerne og den anden halvdel er til bred prioritering indenfor den offentlige sektor.

Der er herudover aftalt et likviditetstilskud på 3,5 mia. kr. i 2017, hvoraf 1,5 mia. kr.

fordeles til alle kommunerne, og et anlægsniveau, der indeholder en forøgelse på 0,7 mia. kr. i forhold til budget 2017. Endelig er der aftalt en statsfinansieret tilskudspulje til skattelettelser på op til 450 mio. kr.

Serviceudgifter

Kommunens serviceramme udgør i 2018 3,997 mia. kr. Heri indgår Frederiksbergs andel af en realvækst i servicerammen på 300 mio. kr., som følge af økonomiaftalen for 2018.

Anlægsudgifter

Der er med aftalen fastlagt en samlet bruttoanlægsramme på 17,0 mia. kr. (ekskl. ældreboliger). Det er 0,7 mia. kr. mere end i 2017. Anlægsrammen fordeles ikke på forhånd ud fra bestemte fordelingsnøgler, men er en del af den koordineret budgetlægning kommunerne imellem. Det kan derfor heller ikke angives, hvor stor kommunens anlægsramme er for 2017.

Direktionens oplæg til anlægsplan har fokus på, på den ene side at sikre, at investeringerne tilpasses råderummet i kommunens økonomi, og på den anden side at sikre plads til fortsat politisk prioritering. Den koordinerede budgetproces vil afklare Frederiksberg endelige muligheder på investeringsområdet.

Overførselsudgifter

Det samlede niveau for overførselsudgifter på beskæftigelsesområdet er opjusteret marginalt i forhold til 2017, hvilket dækker over en række forskydninger mellem de enkelte ydelser. For Frederiksberg betyder ændret lovgivning for refusion af udgifter til danskundervisning et samlet tab på ca. 14 mio. kr. årligt.

For aktivitetsbestemt medfinansiering er der tale om merudgifter som følge af opjusteret aktivitetsniveau. Udviklingen flugter dog med landsudviklingen og merudgifterne finansieres tilnærmelsesvis ved øget bloktilskud. Samtidig er der ændret lovgivning for regionernes afregning med kommunerne, således at taksterne fremadrettet opgøres aldersdifferentieret. Dette medfører et tab for Frederiksberg, som er finansieret inden for de økonomiske nøgletal.

Finansiering

Aftalen indeholder et likviditetstilskud i 2017 på i alt 3,5 mia. kr., hvoraf 1,5 mia. kr. fordeles efter folketal, og 2 mia. kr. fordeles efter behovskriterier. Hertil kommer lånepulje på i alt 0,7 mia. kr.

Med aftalen er der afsat til finansiering til et tilskud til skattelettelser med henholdsvis 75, 50, 50 og 25 pct. af nettoprovenutabet i årene 2018, 2019, 2020 og 2021. Tilskudspuljen dækker i modsætning til tidligere år kun for lettelser af indkomstskatten, og puljen er forøget fra 200 til 450 mio. kr. ud fra ambitionen om, at der kan opnås en samlet skattelettelse på op 250 mio. kr.

4 mia. kr. af bloktilskuddet er betinget af kommunernes samlede overholdelse af servicerammen samt anlægsrammen. I budgetforslaget forventes betingelsen opfyldt, således at bloktilskuddet er fuldt indarbejdet i kommunens nøgletal.

Det finansielle område

Det finansielle område omfatter: Skatteindtægter, Tilskud og udligning, Udviklingsbidrag til Region Hovedstaden, Lånoptagelse, Renter og afdrag, Finansforskydninger samt Tilgang og afgang på kassebeholdningen.

Nedenfor er kort opsummeret vedrørende Tilskud og udligning og skatter, mens på øvrige finansielle poster beskrives i de tekniske budgetbemærkninger.

Tilskud og udligning

Nettoudgifter fra tilskud og udligning udgør 54 mio. kr. i budgetforslag 2018. Heri indgår indtægter fra beskæftigelsestilskud på 229 mio. kr., likviditetstilskud på 28 mio. kr. og udgifter til tilbagebetaling af parkeringsindtægter på 25 mio. kr.

Skatter

I budgetforslag 2018 er indregnet skatteindtægter på 5,7 mia. kr., som er fordelt på følgende poster:

Forventede skatter i 2018	Mio. kr.
Kommunal indkomstskat	-5.270
Selskabsskat	-63
Anden skat på indkomster	-34
Grundskyld	-439
Dækningsafgifter	-57
I alt	-5.863

Den kommunale indkomstskat er opgjort ud fra en fastholdt udskrivningsprocent på

22,8 pct. og det statsgaranterede udskrivningsgrundlag for 2018.

Indtægten fra *selskabsskat* er budgetlagt ud fra den endelig udmeldte kommunale andel af virksomhedernes overskud for indkomståret 2015 inkl. efterreguleringer.

Anden indkomstskat omfatter dødsboskatter i komplekse sager, samt forskerskatteordningen.

Grundskyld betales af den afgiftspligtige grundværdi defineret ud fra den offentlige vurdering. De fleste ejendomme på Frederiksberg betaler grundskyld af en værdi lavere end den offentlige vurdering og vil derfor opleve en stigning i grundskyldsudgift på 6,5 pct. i 2018 svarende til reguleringsprocenten fastsat af Folketinget.

Dækningsafgift betales af ejendommenes forskelsværdi (bygninger på grunden mv.), samt grundværdi for de offentlige ejendomme, som er fritaget for grundskyld. På erhvervsjendomme er promillen 5 fra 2018 og frem.

Lånomlægning

Kommunen har igennem en længere årrække været begunstiget af et meget lavt renteniveau, hvilket har betydet, at kommunens afdrag på metrogælden er sket ekstraordinært hurtigt og med en forkortet restløbetiden i forhold til den oprindelige løbetid for lånet (2056).

Forvaltningen har forvaltningen løbende vurderet såvel muligheden for og fordelagtigheden i en evt. låneomlægning af det eksisterende variabelt forrentet metrolån. Forvaltningen vurderer, at den fortsat lave rente gør det til et gunstigt tidspunkt at foretage en omlægning. Konkret anbefales et lån med en løbetid på 20 år, således at den samlede løbetid ikke overstiger løbetiden for det oprindelige metrolån. Låneomlægning bidrager som finansieringskilde til at bringe balance i økonomien og giver en mere kontrolleret tilpasningsproces, end hvis udgiftsreduktioner eller skattestigninger skulle dække ubalancerne.

Generelle budgetbemærkninger

Styrelsesloven

Det formelle grundlag for udarbejdelsen af det kommunale budget er Lov om kommunernes styrelse (jf. lovbekendtgørelse nr. 769 af 6. juni 2015)

Bevillingsniveau

Driftsbevillingsniveauet ligger på udvalgsniveau med en bruttobevilling til hvert udvalg. Udvalget opdeler sin bevilling i aktiviteter og herunder eventuelt i opgaver, der delegeres til områder og institutioner. Drifts- og anlægsbevillingerne fremgår i dette budgetforslag som nettobevillinger. I de tekniske bemærkninger er bevillingerne angivet som brutto.

Udvalgsstyre

Frederiksberg Kommune har udvalgsstyre, som kendetegnes ved, at den umiddelbare forvaltning af sagsområder og forberedelse af sager til Kommunalbestyrelsen varetages af udvalgene, mens borgmesteren har den øverste daglige ledelse af den kommunale administration.

Kommunalbestyrelsen har i forbindelse med vedtagelsen af kommunens styrelsesvedtægt valgt at benævne økonomiudvalget Magistraten og medlemmerne af Magistraten rådmænd.

Budgetforudsætninger

I beregningen af budgetrammerne er der taget udgangspunkt i budgetoverslagsårene fra budget 2017. Disse rammer er ændret i forhold til vedtagne ændringer i opgaverne til og med de ændringer, der følger af 2. finansielle orientering. Desuden er der indarbejdet nye skøn for demografi-afhængige områder, skatter, tilskud og udligning samt øvrige finansielle poster.

Direktionens oplæg til budget 2018 indeholder effektiviseringsforslag, der sikrer at eventuel udgiftsvækst indenfor servicerrammen neutraliseres, ligesom direktions effektiviseringsforslag skaber mulighed for politisk prioritering.

Befolkningsudviklingen

Frederiksberg Kommune udarbejder årligt en befolkningsprognose, der skaber grundlag for såvel den økonomiske som den fysiske planlægning i kommunen. På baggrund af den forventede befolkningsudvikling i Frederiksberg Kommune er budgetrammerne for dagtilbud, skole og fritidsordninger korrigeret. Det samme gør sig gældende for udvalgte delrammer under ældreområdet, sundhed og folkeoplysning.

Befolkningsprognosen udarbejdes ved brug af historiske data vedrørende statusbefolkning og bevægelser samt en boligprognose, der ligger til grund for fremskrivningen.

Takster

Taksterne er som hovedregel reguleret med den gennemsnitlige pris- og lønudvikling. Takster, der reguleres på anden vis udover den gennemsnitlige pris- og lønudvikling, beskrives i de respektive udvalgs gennemgange.

Forsyningsvirksomhed

Budgetlægningen af renovation holdes uden for budgetrammeberegningen, idet området er takstfinansieret og ikke må sammenblandes med det skattefinansierede område. Forrentningen af mellemværendet med kommunen beregnes på baggrund af en dansk 10-årig statsobligationsrente i regnskabsåret.

Økonomiske nøgletal

1.000 kr.	B2017	B2018	BO2019	BO2020	BO2021
Ordinær drift					
Forskudsskatter	-5.174.607	-5.270.096	-5.591.810	-5.827.811	-6.071.782
Øvrige skatter	-601.436	-593.021	-625.426	-656.445	-691.626
Skatter i alt	-5.776.043	-5.863.117	-6.217.235	-6.484.256	-6.763.408
Driftsudgifter	5.404.680	5.525.328	5.506.644	5.493.995	5.477.571
<i>heraf serviceudgifter</i>	<i>3.928.374</i>	<i>3.997.009</i>	<i>3.975.750</i>	<i>3.961.265</i>	<i>3.947.249</i>
P/L-regulering			128.097	258.719	391.796
Drift inkl. P/L	5.404.680	5.525.328	5.634.741	5.752.715	5.869.367
Ordinær drift før tilskud og udligning	-371.363	-337.789	-582.495	-731.541	-894.041
Tilskud og udligning	2.713	14.721	277.286	388.499	502.871
Efterregulering, selvbudgettering	0	0	0	-25.337	0
Efterregulering, parkeringsindtægter	14.951	24.973	25.407	26.055	26.720
Udviklingsbidrag til Region Hovedstaden	13.884	14.106	14.640	15.139	15.550
Tilskud og udligning i alt	31.548	53.801	317.333	404.356	545.141
Ordinær drift efter tilskud & udligning	-339.816	-283.988	-265.161	-327.185	-348.901
Renter	22.541	19.784	20.942	20.437	22.868
Strukturel balance (drift, skat, TU og renter)	-317.275	-264.204	-244.219	-306.748	-326.032
Anlægsudgifter, inden for loftet	349.000	359.000	290.000	234.000	222.000
Anlægsudgifter, ældreboliger	36.745	84.183	75.243	67.053	79.991
Anlægsindtægter	-23.269	-37.811	-13.300	-10.600	-10.600
P/L-regulering	0	0	8.711	15.309	21.488
Indskud mv.	0	14.821	11.000	24.699	0
Anlæg i alt	362.476	420.193	371.654	330.461	312.879
Heraf lånefinansieres	0	-106.549	-67.591	-61.872	-75.583
Anlægsudgifter efter lån	362.476	313.644	304.063	268.589	237.296
I alt drift efter tilskud, renter og anlæg	45.202	49.440	59.843	-38.159	-88.736
Afdrag	128.327	91.545	92.079	92.714	95.563
Øvrige finansforskydninger	86.025	20.251	1.820	2.989	-7.804
I alt afdrag og finansforskydninger	214.352	111.796	93.899	95.703	87.759
Skattefinansieret område i alt	259.553	161.236	153.742	57.543	-978

1.000 kr.	B2017	B2018	BO2019	BO2020	BO2021
Renovation	-287	3.913	413	413	413
Driftsbidrag, klimatilpasning	-406	-409	-411	-413	-415
Anlægsudgifter, klimatilpasning	23.700	54.000	63.000	63.000	63.000
Lånefinansiering, klimatilpasning	-23.700	-54.000	-63.000	-63.000	-63.000
Brugerfinansieret område i alt	-693	3.504	2	-1	-3
Kasseforbrug uden årlig deponering	-258.860	-133.529	-140.394	-123.029	-83.124
Kasse ultimo uden deponering	709.314	680.814	540.421	417.392	334.268
<i>Deponeringspligt i alt, ultimo året</i>	<i>0</i>	<i>136.240</i>	<i>149.590</i>	<i>84.104</i>	<i>0</i>
Kasseforbrug med årlig deponering	-258.860	-164.739	-153.744	-57.543	980
Kasse ultimo med deponering	709.314	544.574	390.831	333.288	334.268

Bolig- og Ejendomsudvalget

Aktiviteter

Udvalget varetager forvaltningen af de kommunale ejendomme og grunde, hvor opgaven ikke er henlagt til andre fagudvalg. Udvalget varetager desuden kommunens myndighedsopgaver i henhold til boliglovgivningen, herunder almene boliger og byfornyelse.

Byfornyelse

Byfornyelse dækker udgifter til at afdrage lån optaget til fornyelse af nedslidte ejendomme iht. den gamle byfornyelseslov. Herudover indgår budget til indfasningsstøtte ifm. byfornyelse efter den nuværende byfornyelseslov.

Byfornyelsen gennemføres som bygningsfornyelse, som omfatter støtte til at forbedre beboelsesbygningerne med flere tidssvarende boliger, og der vil blive gennemført byfornyelse af facaderne på kommunens hovedstrøg. Herudover vil man prioritere byfornyelsesprojekter, der indeholder byøkologiske tiltag, der har til hensigt at nedbringe ejendommenes energiforbrug/CO₂-udslip.

I juni 2017 er et forslag om ændring af byfornyelsesloven sendt i høring, som vil medføre væsentlige ændringer i kommunernes finansiering. Umiddelbart vil konsekvensen være en omfattende reduktion af det statslige tilskud til byfornyelse, som kan kræve ændringer i gældende retningslinjer for ansøgninger om byfornyelse og i kommende anlægsforslag.

Under Byfornyelse og boligforbedring budgetteres endvidere til *Ældreboliger*, der omfatter ydelsesstøtte vedrørende privat boligbyggeri.

Driftstilskud til kollegier og andelsboliger omfatter udgifter til ydelsesstøtte til andels- og ungdomsboliger samt driftsudgifter til støttet boligbyggeri, dvs. almene boliger. Efter tidligere lovgivning skulle kommunen betale ydelsesstøtte til finansiering af byggeriet. Forpligtigelsen gælder stadig for en række almene byggerier. Derfor er der stadig afsat budget til kommunens betalinger.

Ejendomme

Ejendomme omfatter to delopgaver:

Beboelsesejendomme og andre ejendomme omfatter udlejningsejendomme,

som udlejes til boligsøgende med særlige behov, der akut er uden bolig. Lejen beregnes efter lejelovgivningens regler.

Ejendomme til kommunale formål, budgetteres under de enkelte serviceområders hovedkonti og vedrører udvendig vedligeholdelse og vedligeholdelse af tekniske installationer, energjudgifter, evt. grundskyld og evt. huslejeudgift til tredjepart.

Grundarealer

Grundarealer omfatter driftsudgifter og lejeindtægter vedrørende arealer og pladser til ubestemte formål.

Indholdsmål

By- og Boligområder

- Sikre et tilstrækkeligt udbud af attraktive og tidssvarende boliger
- Byfornyelse af de dårligste gårdrum og ejendomme
- Sikre flere grønne friarealer

Strategiske tiltag og udfordringer

Bolig- og Ejendomsudvalgets budget er uafhængigt af, hvor mange der benytter byen og kommunens bygninger. Det skaber udfordringer. Særligt i en tid, hvor flere og flere flytter til Frederiksberg. En attraktiv kommune i vækst stiller også krav til vedligeholdelse af kommunens bygninger, hvis standarden ikke skal forringes, når alting bruges mere intensivt.

By- og boligkvaliteten

Investeringen i byfornyelse er væsentlige elementer i bestræbelserne på at styrke Frederiksbergs særlige identitet i byens rum og bygninger. Bygningernes facader fornyes og lejligheder bringes op til nutidens standarder i forhold til toiletforhold og energiforbrug til glæde og gavn for byens borgere og miljøet. Flere funktioner skal tænkes ind, når områder fornyes og forbedres. Udfordringen er, at der skal skabes levende bymiljøer, aktivitet og flere attraktive muligheder for ophold der, hvor livet leves. Så områderne løftes fysisk og socialt, forbedrer livskvaliteten i hverdagen for borgerne og gavner kommunens miljø og økonomi på længere sigt.

Kommunens ejendomme

Vedligeholdelsesbehovet på kommunens ejendomme er på omkring 200 mio. kr. Løbende og planlagt vedligeholdelse er den mest omkostningseffektive vedligeholdelsesstrategi, idet man herved i videst muligt omfang kan undgå akutte skader på ejendommene. Vedligeholdelsesbehovet kan holdes på et fornuftigt niveau med det budgetniveau, som blev lagt ind i overslagsårene i forbindelse med budget 2016.

Driftsbevillinger

Drift:	mio. kr. netto
Byfornyelse	29,7
Ejendomme	62,0
Grundarealer	0,8
<i>I alt</i>	<i>92,5</i>

Udvikling i budgettet

I forhold til sidste års budget er budgettet reduceret med 1,4 mio. kr. Dette dækker over en reduktion på 6,0 mio. kr., som allerede var indarbejdet i sidste års budget, og en forøgelse på 4,6 mio. kr., som vedrører nye ændringer.

For nærmere specificering af de enkelte ændringer se bilag 4 i hhv. 1. og 2. finansielle orientering om budget 2018.

Anlæg i henhold til direktionens anlægsplan

Anlæg mio. kr. netto	2018	Samlet overslag
Skybrudssikring af kommunale ejendomme	2,0	10,0
Byfornyelse og boligforbedring	14,3	-
Pulje til imødekommelse af AT-påbud*	3,0	-
Pulje til udbedring og forebyggelse af skimmelforekomster*	3,0	-
Pulje til rådhusarbejder*	7,0	-
Pulje til planlagt vedligehold af kommunens ejendomme	25,0	-
Almene flygtningeboliger	-4,4	-4,4
<i>I alt</i>	<i>50,0</i>	

*Note: Puljerne samt byfornyelse er flerårige projekter uden slutdato, hvorfor et samlet overslag ikke er relevant.

Undervisningsudvalget

Aktiviteter

Undervisningsudvalget har ansvaret for folkeskolen på Frederiksberg herunder SFO, klubber, Ungdomsskolen samt rådgivning og specialiserede tilbud, der knytter sig til folkeskolen.

Undervisning

Folkeskolen omfatter ti folkeskoler med tilhørende SFO'er og klubber, to specialskoler og Ungdomsskolen.

Undervisningsområdet varetager en række myndighedsopgaver omkring tilsyn med undervisningspligten, tilsyn og betalinger til frie grundskoler, befordringsgodtgørelse, syge- og hjemmeundervisning samt tilskud til efterskoler.

Fællesrådgivningen for Børn og Unge tilbyder psykologisk og pædagogisk rådgivning til børn, unge og familier herunder et åbent rådgivningstilbud.

Tandplejen

Tandplejen udfører tandpleje for børn og unge i alderen 0 – 17 år. Tandplejen er herudover udfører på dele af omsorgstandplejen.

Ungdomsuddannelse

Frederiksberg Kommunes Ungdomsskole udbyder valgfag på tværs af skolerne samt udbyder undervisningstilbud i fritiden rettet primært mod 14-18 årige. For unge, der bor i Frederiksberg Kommune, er det som hovedregel gratis at deltage på Ungdomsskolens hold.

Unge

Fritidsklubberne er et tilbud til børn fra 4. klasse, og de kan fortsætte i tilbuddet til de er 14 år. For 14-17 årige har Frederiksberg Kommune et ungdomsklubtilbud.

SSP-indsatsen retter sig mod unge som er kriminalitetstruede eller i risiko for at blive radikaliserede.

Institutioner og pladser

Nedenfor ses en oversigt over det antal institutioner, der findes på Undervisningsudvalgets område, samt prognosen for antallet af pladser i 2018.

Skoler og institutioner Prognosticeret antal pladser			
Type	Antal	Prognose	
		Klasser	Elever/ Børn
Folkeskoler	10	333	7.479
Skolefritidsordninger	9	-	3.269
Fritidsklub	9	-	2.948
Ungdomsklub	8	-	628

Skolen ved Nordens Plads og Christianskolen er kommunens specialskoler. Herudover er der oprettet specialklasserækker på Lindevangskolen, Søndermarksskolen, Skolen på La Cours Vej og Tre Falke Skolen.

Der er oprettet modtagehold til undervisning af nytilkomne flygtninge og andre med særligt behov for danskundervisning.

Nedenfor vises antallet af specialtilbud, svarende til det udmeldte antal pladser i 2017.

Specialpladser i Frederiksberg Kommune	
Type	Pladser
Specialskoler	195
Specialklasser	114
Modtageklasser/hold*	97
Skolefritidsordninger	32
Fritidsklub	37
Ungdomsklub	2

*for modtageklasserne er det forventet antal helårspladser i 2018.

Indholdsmål

Folkeskolereformen udmøntes frem mod 2020, med afsæt i de fire "Frederiksberg-principper":

- 1) Fokus på fremdrift i læring
- 2) Skolen ud i verden, verden ind i skolen – den åbne skole
- 3) Skolen er tryk, motiverende og aktive-rende, og
- 4) Fælles ansvar for børnenes udvikling

Som led i Folkeskolereformen er skole, SFO og klub samlet under en fælles ledelse, for at understøtte et intensiveret samarbejde hvor medarbejderne fra sfo og klub indgår i den understøttende undervisning.

Undervisningsudvalget har fastlagt tre overordnede målsætninger for de kommende år som uddybes nedenfor.

Inklusion

Inklusionsindsatsen i Frederiksberg Kommune bygger på følgende fire tiltag:

1. Tiltag der mindsker eksklusion fra almenområdet
2. Tiltag der muliggør en tilbagevenden fra specialområdet til almenområdet
3. Tiltag der kompetenceudvikler medarbejdere og sikrer systematisk vidensdeling
4. Støttetiltag til medarbejdere, der arbejder med børnene

Der er i overensstemmelse med strategien vedtaget en finansieringsmodel, der understøtter etablering af inkluderende miljøer på alle skoler.

Ungdomsuddannelse

Den nationale målsætning for ungdomsuddannelse indebærer, at 95 pct. af en ungdomsårgang skal gennemføre en kompetencegivende ungdomsuddannelse.

Analysen har afdækket fire indsatsområder:

1. Styrke motivationen for skolegang
2. Løfte eleverne fagligt
3. Styrke de unges selvstændighed og ansvarsfølelse
4. Styrke vejledningsindsatsen.

Et trykt lokalområde

Frederiksberg skal fortsat opleves som et trykt sted at bo og færdes.

SSP-indsatsen, der retter sig mod kriminalitetstruede unge, er forankret i netværksgrupper omkring den enkelte skole.

I 2016 er der udarbejdet en handleplan, der skal imødegå radikaliseringsproblemer.

Strategiske tiltag og udfordringer

Demografisk udvikling

Undervisningsudvalgets område har gennem en årrække stået overfor en markant demografisk udfordring.

Antallet af skolebørn (6-16-årige) stiger frem til 2021 med omkring 350 børn og

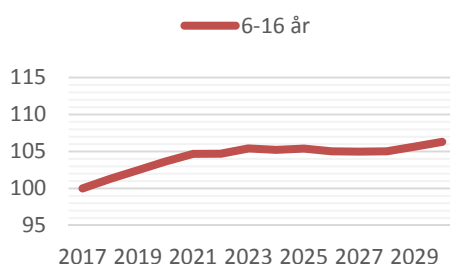
unge. Væksten er aftaget i forhold til tidligere prognoser, men frem til 2030 stiger antallet med godt 500 børn og unge. Til sammenligning udgør elevtallet i en 3-4 spors (antal klasser på samme årgang) skole omkring 800 elever.

Med ibrugtagningen af Skolen på Grundvigsvej fra skoleåret 2016/17 samt udbygningen af Lindevangsskolen, Skolen på Nylandsvej og Skolen på Duevej som tages i brug fra skoleåret 2017/18 er kapacitetsudfordringen dækket frem til 2023/24.

I budgetperioden skal skoleforligskredsen drøfte løsninger for 2024 frem til 2030.

Den demografiske udfordring presser også Tandplejen der tilføres yderligere klinikkapacitet i budgetperioden samt Fællesrådgivningen for Børn og Unge.

Figur 1 Indekseret (2017=100) udvikling i antallet af skolebørn

Kilde: Frederiksberg Kommunes Befolkningsprognose 2017.

Styrket fokus på læring

Gennem udvikling af kvaliteten i læreprocesserne skal elevernes udbytte af undervisningen forbedres. I budgetperioden fortsættes kompetenceudviklingsprojekt "Læring der ses", som i første fase var støttet af A. P. Møller Fonden med 14,8 mio. kr. (sammen med København Kommune) og i anden fase, hvor mellemtrinnet inddrages, med 8 mill. kr. Projektet "Tidlig literacy – tidlig numeracy" med en bevilling fra fonden på 4,25 mio. kr. afsluttes i budgetperioden. Projektet har fokus på de basale læse- og matematikfærdigheder i indskoling.

Styrket samspil om de unges hverdag

I budgetperioden gennemføres udviklingsprojektet "Den røde tråd i fritidstilbuddet" der har fokus på at skabe helhed i den unges hverdag på tværs af skole, sfo, klub og fritidstilbud.

Specialundervisningsområdet

I budgetperioden vil der være fortsat fokus på specialundervisningsområdet. En analyse om målgruppe, organisering og rammer for Skolen ved Nordens Plads vil sammen med evalueringen af inklusionssindsatserne og en analyse af elever med stort fravær/skolevægring danne grundlag for eventuelle nye tiltag på området i budgetperioden.

Digitalisering

Digitaliseringen af folkeskolen fortsættes i budgetperioden med udbygning af IT infrastrukturen implementering af office 365 og læringsuniverset.

I budgetperioden revideres digitaliseringsstrategien for folkeskolen.

Flygtningebørn

Frederiksberg Kommune modtager, i lighed med landets øvrige kommuner, både uledsagede flygtningebørn og familiesammenførte flygtningebørn under 18 år. For de ældste flygtninge, der i Danmark ville have forladt folkeskolen, tilrettelægges et målrettet undervisningstilbud, der peger frem mod hurtig indtræden på arbejdsmarkedet.

Driftsbevillinger

Drift: netto	mio. kr.
Undervisning	708,2
Tandplejen	30,0
Ungdomsuddannelse	13,7
Unge	56,7
<i>I alt</i>	<i>808,6</i>

Udvikling i budgettet

I forhold til sidste års budget er budgettet forøget med 2,8 mio. kr. Dette dækker over en forøgelse på 9,2 mio. kr., som allerede var indarbejdet i sidste års budget, og en reduktion på 6,3 mio. kr. som vedrører nye ændringer.

For nærmere specificering af de enkelte ændringer se bilag 4 i hhv. 1. og 2. finansielle orientering om budget 2018.

Anlæg i henhold til direktionens anlægsplan

Anlæg: mio. kr. netto	2018	Samlet overslag
Skolen på Grundtvigsvej	22,1	179,7
Renovering af skolegårde med klimatilpasning	3,0	18,0
Udearealer - Flexarealer/shared space ved Ny Hollænderskolen	0,0	5,0
Klub Bülowvej 14A - istandsættelse	0,0	2,0
Klub Vagtelvej	0,0	19,2
Klub på J.M. Thielesvej - 4 etager	9,1	32,6
Udvidelse af tandklinikken på Skolen ved Bülowvej	2,3	2,3
<i>i alt</i>	<i>36,5</i>	

Takster

Nedenfor ses udvalgte takster på Undervisningsudvalgets område gældende i 2017. Taksterne for 2018 bliver fastsat i forbindelse med vedtagelsen af budget 2018.

Takster 2017	Kr. pr. mdr.
SFO	1.564
Fritidsklub	325
Ungdomsklub	100

Sundheds- og Omsorgsudvalget

Aktiviteter

Sundheds- og Omsorgsudvalget har ansvaret for kommunens aktiviteter på sundheds- og omsorgsområdet.

Omsorgstilbud

Omsorgstilbud dækker hovedsageligt udgifter til hjemmehjælp, hjemmesygepleje, ældreboliger og pladser på plejecentre, dagcentre samt Døgnrehabiliteringen. Hertil kommer en række tilbud, ordninger og ydelser f.eks. vaskeriordning, tilskud til ældreklubber m.m.

Hjælpemidler

Aktiviteten dækker over udgifter til diverse hjælpemidler f.eks. høreapparater, forskellige mobilitetshjælpemidler herunder prote-ser, briller samt tilskud til køb af bil og indretning af bolig.

Sundhed

Sundhed omfatter udgifter til finansiering af borgernes brug af regionale sundheds-ydelser f.eks. hospice, betaling for ventedage efter endt behandling og ambulans specialiseret genoptræning. Hertil kommer udgifter til aktiviteter i kommunalt regi f.eks. forebyggelse og den kommunale genoptræningsindsats.

Aktivitetsbestemt medfinansiering

Omfatter den kommunale medfinansiering, dvs. delvise finansiering af borgernes brug af regionale sundhedsydelser blandt andet behandlinger på sygehuse, behandlinger i psykiatrien, konsultationer hos privat praktiserende læger samt konsultationer hos speciallæger.

Institutioner og pladser

Nedenfor ses en oversigt over udvalgte institutionsområder under Sundheds- og omsorgsudvalgets område, samt det planlagte antal pladser i 2018.

Institutioner til ældre		
Type	Antal	Pladser
Plejeboligtillbud	12	906
Aktivitetstilbud	3	92
Døgntilbud	1	91*

*Heraf indgår fleksible pladser på plejecentrene.
Note: Opgjort pr. juni 2017.

Indholdsmål

Indholdsmål 1: Tryghed – hjælp når behovet opstår

Et af hovedmålene i Frederiksberg Kommunes ældrepolitik er:

- Tryghed – hjælp når behovet opstår.

På dette område har Sundheds- og Omsorgsudvalget vedtaget konkrete mål. To centrale skal nævnes her: Nødopkald og ventetid til plejebolig:

- Mindst 90 pct. af nødopkaldene skal have en responstid af en hjemmesygeplejerske på højst 30 minutter.
- Ventetiden på plejebolig skal maksimalt være på 2 måneder for borgere, som ønsker en uspecificeret plejebolig.

Frederiksberg Kommune arbejder målrettet på at sikre en maksimal ventetid på to måneder uanset om borgeren ønsker en bestemt bolig (jf. Kvalitetsstandarder på ældreområdet 2017, vedtaget af Sundheds- og Omsorgsudvalget d. 8. maj 2017, pkt. 40).

Der følges løbende op på ovenstående mål i resultatrapporter, som forelægges for Sundheds- og Omsorgsudvalget kvartalsvist.

Indholdsmål 2: Aktiv og selvhjulpen længst muligt

Et andet hovedmål i Frederiksberg Kommunes ældrepolitik er:

- Aktiv og selvhjulpen længst muligt.

En overordnet indikator for dette mål er:

- Andelen af ældre borgere, som har kontakt med og modtager hjælp fra et kommunalt tilbud.

Derudover skal hverdagsrehabiliteringsindsatsen fremhæves. Hverdagsrehabilitering svarer til at gennemføre træning med det mål at ældre genvinder og/eller vedligeholder færdigheder.

Konkrete indikatorer på hverdagsrehabilitering er:

- Antal og andel med en positiv effekt af hverdagsrehabiliterende træning.
- Gennemførte hverdagsrehabiliteringsforløb.

Der følges løbende op på ovenstående mål i resultatrapporter, som forelægges for Sundheds- og Omsorgsudvalget kvartalsvist.

Indholdsmål 3: Det nære sundhedsvæsen

Frederiksberg Kommune arbejder målrettet med at videreudvikle det lokale sundhedsvæsen sådan, at sundhedsindsatsen bærer præg af sammenhæng og kvalitet, ligesom sundhedsindsatsen i højere grad integreres i tværgående indsatser, særligt i forbindelse med social- og beskæftigelsesområderne.

To centrale indikatorer for dette arbejde er:

- Udviklingen i antallet af ventedage efter færdigbehandling på et sygehus.
- Udviklingen i akutte forebyggelige indlæggelser.

Der følges løbende op på ovenstående mål i resultatrapporter, som forelægges for Sundheds- og Omsorgsudvalget kvartalsvist.

Indholdsmål 4: Frederiksberg Kommunes Sundhedspolitik

Kommunalbestyrelsen godkendte Frederiksberg Kommunes Sundhedspolitik 2015-2018 20. april 2015 (sag nr. 104).

Visionen som ligger til grund for Frederiksberg Kommunes Sundhedspolitik er:

- Borgere på Frederiksberg skal have et længere liv med flere gode leveår.

Sundhedspolitikken indeholder fire indsatsområder:

- **Sundhed for alle**, der handler om at sikre, at alle har de samme muligheder for at leve et sundt liv, og at der skal være større lighed i sundhedstilstanden på tværs af sociale og økonomiske forskelle.
- **Fællesskaber**, der handler om, hvordan de fællesskaber, vi deltager i, påvirker vores sundhed, og hvordan Frederiksberg kan arbejde for at styrke borgernes mentale sundhed og trivsel.
- **Familier**, der handler om at skabe gode rammer for børn og unges sundhed.
- **Byrum**, der handler om byens rum som omdrejningspunkt for fysisk udfoldelse og mental trivsel, men også miljø, luftforurening og klimatilpasning.

Sundhedspolitikken indeholder 11 mål:

1. Den sociale ulighed skal mindskes.
2. Borgerne på Frederiksberg skal leve længere med flere gode leveår.
3. Flere borgere skal have en sund og aktiv livsstil, både fysisk og mentalt.
4. Flere unge skal have en ungdomsuddannelse.
5. Flere børn, unge, voksne og ældre skal have en god mental sundhed.
6. Alle borgere skal have mulighed for at være en del af et robust fællesskab.
7. Børn på Frederiksberg skal vokse op i trygge og sunde rammer.
8. Unges risikoadfærd skal mindskes.
9. Byens rum skal være let tilgængelige for alle, så flere bruger dem til motion, leg, rekreation og dyrkelse af fællesskaber.
10. Flere borgere skal gå eller cykle i hverdagen.
11. Luften skal være renere, og der skal være rent vand og mindre støj i byens rum.

Der følges løbende op på målene via resultatrapporter, statistik fra Region Hovedstaden, Sundhedsprofilen, årlige statussager mv.

Strategiske tiltag og udfordringer

Hjemmehjælpsområdet

I forlængelse af ambitionen om et øget fokus på at gøre borgerne selvhjulpne (Indholdsmål 2) er der i de senere år arbejdet intensivt med hverdagsrehabilitering og samtidig har der været en omstilling af hjemmehjælpen med henblik på målrettet effekt for borgeren. Arbejdet har været en succes, flere er blevet gjort selvhjulpne og hjemmehjælpen er moderniseret. Disse forandringer betyder, at hjemmehjælpsområdet står i en ny situation, som er kendetegnet ved, at

- Flere borgere er blevet selvhjulpne og der er således færre borgere, der modtager hjemmehjælp
- De borgere, som modtager hjemmehjælp, har mere omfattende og komplekse problemstillinger.

Som fremlagt for Sundheds- og Omsorgsudvalget d. 8. maj 2017 i sagen "1- Forventet Regnskab" (sag nr. 41) samt d. 12 juni 2017 i sagen "Resultatrapport på ældreområdet pr. marts 2017" (sag nr. 56) er denne udvikling medvirkende til, at der er

et udgiftspres på hjemmehjælpsområdet. Denne status indgår i budget 2018 med henblik på håndtering af den nye situation med udviklingen i modtagerne af hjemmehjælpen samt udgiftspreset.

Kommunal medfinansiering

Fra 2018 og frem udfordres Sundheds- og Omsorgsvalget af, at modellen for aktivitetsbestemt kommunal medfinansiering er blevet omlagt til aldersdifferentieret afregning. Omlægningen betyder, at kommunerne betaler mere for småbørns (0-2 år) og ældres (65-79 og 80+ år) hospitalsindlæggelser og -behandlinger samt lægebesøg og mindre for øvrige aldersgrupper.

De forventede finansieringsmæssige konsekvenser er indarbejdet i forvaltningens forslag til budget 2018. Forvaltningen vil derudover i årene frem følge udviklingen tæt.

Omsorgstandplejen

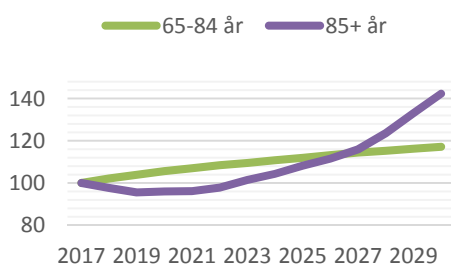
I de senere år er der sket en væsentlig forøgelse i antallet af borgere, som benytter omsorgstandpleje, hvilket betyder et udgiftspres på området. Omsorgstandpleje tilbydes til f.eks. borgere der på grund af vidtgående handicap ikke kan benytte det almindelige tandplejetilbud. Udfordringerne er blandt andet beskrevet i sagen "Øget behov for omsorgstandpleje" fremlagt for SOU den 20. februar 2017 punkt 18 og i 2. forventet regnskab 2017.

I regi af budget 2018 har forvaltningen fremlagt forslag til håndtering af den øgede benyttelse af omsorgstandplejen.

Flere ældre

Nedenstående graf viser den demografiske udvikling blandt kommunens ældrebefolkning fordelt på relevante aldersgrupper. Befolkningsudviklingen bruges bl.a. til at tilpasse budgettet til hjemmeplejen samt til at estimere behovet for plejeboliger i kommunen, jvf. også masterplan for plejeboligmodernisering.

Figur 1 Indekseret (2017=100) udvikling i antallet af ældre

Kilde: Frederiksberg Kommunes Befolkningsprognose 2017.

De ovennævnte forhold indgår i forskellige former i budgetgrundlaget til budget 2018-21.

Driftsbevillinger

Drift:	mio. kr. netto
Omsorgstilbud	752
Hjælpebidler	49
Sundhed	67
Aktivitetsbestemt medfinansiering	426
<i>I alt</i>	1.294

Udvikling i budgettet

I forhold til sidste års budget på serviceammen er budgettet reduceret med 17,0 mio. kr. Dette dækker over en forøgelse på 4,8 mio. kr., som allerede var indarbejdet i sidste års budget, og en reduktion på 21,8 mio. kr. som vedrører nye ændringer.

For nærmere specificering af de enkelte ændringer se bilag 4 i hhv. 1. og 2. finansielle orientering om budget 2018.

Anlæg i henhold til direktionens anlægsplan

Anlæg mio. kr. netto	2018	Samlet overslag
Plejeboligmodernisering - Projektledelse	1,60	28,30
Plejeboligmodernisering - Ingeborggården, (Service- vicedel)	7,7	103,0
Plejeboligmodernisering - Ingeborggården, (Boli- gdel)	84,2	435,2
Helhedsplan Solbjerg Have, Sundheds- og Omsorgsudvalget (Ser- vicedel)	0,00	0,08
Helhedsplan Solbjerg Have, Sundheds- og Omsorgsudvalget (Boli- gdel)	0,00	0,24
Plejeboligmodernisering - Plejecenter 2021 - Betty 3 (Service- vicedel)	0,00	6,4
<i>I alt</i>	93,5	

*Det samlede overslag til Modernisering af Plejeboliger strækker sig frem til 2026

Kultur- og Fritidsudvalget

Aktiviteter

Kultur- og Fritidsudvalget har ansvaret for, og prioriterer indsatsen, for kommunens aktiviteter på kultur- og fritidsområdet.

Idræt og folkeoplysning

Området Idræt og Folkeoplysning omfatter primært aktiviteter, som reguleres af folkeoplysningsloven. Der ydes tilskud til en række aftenskoler, ligesom der ydes aktivitetstilskud til en lang række godkendte børne- og ungdomsforeninger på Frederiksberg. En del af disse driver deres aktiviteter i private lokaler, hvorfor de også har mulighed for at søge lokaletilskud.

I regi af loven stilles endvidere offentlige lokaler vederlagsfrit til rådighed for godkendte foreninger.

På idrætsområdet ligger bevillingen til drift af de kommunale haller og anlæg, der varetages af Frederiksberg Idræts Union, ligesom driften af kommunens to skøjtebaner samt udgifterne til drift af en række idrætsanlæg, er samlet her.

Også de kommunale udgifter til Flintholm Svømmehal indgår i områdets økonomi.

Endelig er Frederiksberg Svømmehal omfattet af området Idræt og Folkeoplysning.

Biblioteker og kultur

Området Biblioteker og Kultur omfatter Biblioteket Frederiksberg, som består af Hovedbiblioteket på Solbjerg Plads, samt de 4 biblioteksindgange på Godthåbsvej (familiebibliotek), Danasvej (bibliotek med medborgerskabsprofil, tankeområdet i KU.BE samt Medborgercenteret ved Nordens Plads, som åbnede 1. juni 2017.

Herudover omfatter området tilskud til en lang række små og store institutioner indenfor det kulturelle område – teatre, musik, museer mv., ligesom driftsudgifterne til afvikling af en lang række tilbagevendende kulturelle events og arrangementer er budgetlagt på området.

Endvidere omfattes tre tilskudspuljer, hvoraf to disponeres af Kultur- og Fritidsudvalget og en af Musikudvalget på baggrund af ansøgninger fra en bred vifte af kulturelle aktører, store som små.

Endelig indgår driften af kultur- og bevægelsehuset KU.BE, som blev indviet i september 2016, samt de dele af Magneten, som omfatter aktiviteter, der relaterer sig til Kultur- og fritidsudvalget – primært kampsport og musik i området Biblioteker og Kultur.

Institutioner

Institutioner
Svømmehal
Hovedbibliotek
Biblioteksindgang Danasvej
Biblioteksindgang Godthåbsvej
Medborgercenter Nordens Plads
KU.BE - tankeområdet

Hertil kommer driftsoverenskomster/aftaler med en række selvejende/private institutioner: Frederiksberg Museerne, Kultur- og Musikhøjskolen, Aveny T, Riddersalen, FIU (Frederiksberg Idræts Union) samt leasingaftalen med Gribskov Gruppen om Flintholm Svømmehal.

Indholdsmål

Kultur- og Fritidspolitik

Kommunalbestyrelsen har vedtaget en Kultur- og Fritidspolitik for perioden 2015 – 2018.

Politikken er bygget op om nedenstående 2 visioner:

- Frederiksbergs kultur- og fritidsliv er kendetegnet ved høj kvalitet, som giver byen en stærk profil
- Frederiksberg har et mangfoldigt kultur- og fritidsliv, hvor flere involverer sig.

Effektmål

For hver af de 2 visioner er opstillet en række effektmål, dels for det kulturelle område og dels for idræts- og fritidsområdet. I 2018 vil indsatsen især koncentrere sig om:

1. At fortsætte arbejdet med at skærpe profilerne i de kulturelle institutioner med afsæt i visionen om høj kvalitet

2. At fortsætte arbejdet med at skabe samarbejdsformer med skolerne, som sikrer kvalitet og bredde i de kultur- og fritidstilbud, som skoleelever møder i deres hverdag
3. At fortsætte arbejdet med at optimere udnyttelsen af kapaciteten i anlæg og faciliteter – bl.a. på baggrund af en omfattende kapacitetsanalyse udarbejdet i 2016
4. At fortsætte arbejdet med at række ud til flere forskellige brugergrupper end dem, der traditionelt involverer sig i kultur- og fritidslivet

Strategiske tiltag og udfordringer

Ad 1: Skærpede profiler

Konkurrencen blandt kulturinstitutioner landet over spidses til i disse år – både økonomisk fra statens side og på indbyrdes konkurrence. Flere og flere udbydere går efter de samme publikummer – og med en beliggenhed så centralt i Hovedstaden som Frederiksberg, oplever de lokale kulturinstitutioner et pres, som kræver at stedernes profiler skærpes i tråd med Kultur- og Fritidspolitikken. KU.BE åbnede i 2016 og har med sine unikke fysiske rammer og mangeartede muligheder og tilbud tiltrukket rigtig mange besøgende fra dag ét. KU.BE har været en stor succes siden åbningen – og fokus skal fremover være på at fastholde den gode start.

Ad 2: Samarbejdsformer med skolerne

Skolereformen har givet gode muligheder for samarbejder med skolerne både for forskellige idrætsforeninger og for en række kulturinstitutioner.

Der er opnået gode resultater med samarbejderne – og det har givet kultur- og fritidslivets aktører mod på endnu flere tiltag overfor skolerne. Det er imidlertid blevet tydeligt, at der er en grænse for, hvor mange forskellige aktører skolerne kan samarbejde med på én gang. Især i en tid, hvor der er fokus på at styrke naturfagene og styrke forudsætningerne for unges uddannelsesvalg. Der skal derfor findes gode veje i samarbejdsformerne, så både skoler og kultur- og fritidslivets aktører oplever samarbejderne som en gevinst.

Ad 3: Optimere kapacitetsudnyttelsen

Frederiksberg Kommune er den tættest befolkede kommune i Danmark. Ikke desto

mindre stiger befolkningstallet fortsat, hvilket medfører fortsat efterspørgsel efter kultur- og fritidstilbud og øget anvendelse af de til rådighed værende kultur- og fritidsfaciliteter - ikke mindst på idrætsområdet. Samtidig er det i Kultur- og Fritidspolitikken et klart mål, at flere Frederiksbergborgere bevæger sig og at flere bliver aktive i idrætsforeningerne.

Et svar på denne udfordring er en udbygning og udvikling af idrætsfaciliteterne. KU.BE, Flintholm Svømmehal og renoverede/nye kunstgræsbaner er de nyeste skud på stammen. Supplerende skal der ses på udnyttelsen af idrætsfaciliteterne.

Centralt i denne undersøgelse står IDAN-rapporten fra 2016, som var resultatet af en større analyse af facilitets- og foreringsområdet på Frederiksberg. Rapporten dannede grundlag for en beslutning i Kultur- og Fritidsudvalget om at viderebehandle rapportens forslag og anbefalinger i i alt 4 spor, hvoraf flere omhandler den hidtidige udnyttelse af eksisterende faciliteter og mulighederne for etablering af fremtidige faciliteter.

Ad 4: Flere forskellige brugergrupper

I løbet af 2016 og 2017 er det samtidig blevet tydeligt, at udfordringerne i forhold til at integrere nyankomne flygtninge i kultur- og fritidslivet kræver en anderledes og mere omfattende indsats end hidtil forventet. Derfor er der fortsat fokus på denne gruppes integration i kultur- og fritidslivet – bl.a. via flygtningepas og en guideordning for flygtninge – som supplerer til den eksisterende fritidspasordning.

Samtidig er forvaltningen i gang med at udmønte et projekt om kultur til socialt udsatte borgere, som blev vedtaget med Budget 2017. Fokus er i første omgang på udsatte børnefamilier – bl.a. ved at formidle mulighederne på området via familiernes eksisterende nære netværk.

Driftsbevillinger

Drift: kr. netto	mio.
Idræt og folkeoplysning	76,3
Biblioteker og kultur	94,5
<i>I alt</i>	<i>170,9</i>

Udvikling i budgettet

I forhold til sidste års budget er budgettet udvidet med 0,9 mio. kr. Dette dækker over reduktioner på 0,4 mio. kr., som allerede

var indarbejdet i sidste års budget, og udvidelser på 1,3 mio. kr. som vedrører nye ændringer.

For nærmere specificering af de enkelte ændringer se bilag 4 i hhv. 1. og 2. finansielle orientering om budget 2018.

Anlæg i henhold til direktionens anlægsplan

Anlæg mio. kr. netto	2018	Samlet overslag
Frederiksberg Svømmehal – Indeklima og driftanlæg	7,2	35,6
KU.BE, kultur- og bevægelseshus	0,0	144,2
Modernisering af Damsøbadet	1,2	11,9
Modernisering af Frederiksbergs Hovedbibliotek	10,4	10,4
Nye kunstgræsbaner	1,0	19,0
Pulje til gavlmalerier*	0,5	
Pulje til åbne idrætsanlæg*	0,5	
Renovering af Frederiksberg Svømmehal	10,5	11,2
Udskiftning af sorteringsmaskine og renovering af indgangsparti Hovedbiblioteket	5,0	5,0
<i>I alt</i>	36,3	

*Note: Puljerne er flerårige uden slutdato, hvorfor et samlet overslag ikke er relevant.

Børneudvalget

Aktiviteter

Børneudvalget har ansvaret for dagtilbud i førskolealderen, sundhedsplejens ydelser for 0-17 årige og rådgivnings- og myndighedsopgaverne for børn, unge og familier med særlige behov.

Dagtilbud til børn

Området omfatter kommunens daginstitutioner, dagpleje, tilskud til privat børnepasning og køb af specialpladser i dagtilbud.

Tilbud til børn og unge med særlige behov

Alle børn og unge skal have mulighed for et godt og udviklende børneliv trods forskellige forudsætninger og behov. Indsatsen overfor barnet tilrettelægges i et samarbejde med forældrene og i respekt for forældrenes ansvar og myndighed, på en måde så forældre og børn oplever åbenhed og tydelighed i samarbejdet med de professionelle.

Indsatsen kendetegnes ved tidlig opsporing og forebyggende indsatser overfor børn, unge og familier i udsatte positioner. Indsatsen tager udgangspunkt i barnets potentialer, og det overvejes, hvordan alle ressourcer i barnets netværk bringes i spil.

Fællesrådgivningen for Børn og Unge

Fællesrådgivningen for Børn og Unge understøtter inklusion gennem rådgivning og undervisning af lærere og pædagoger, og medvirker i udredning og visitation til kommunens specialtilbud for børn og unge.

Rådgivningens tale-/høre-pædagoger vejleder og underviser børn og unge i dagtilbud og skoler med behov for støtte i deres sproglige udvikling.

Fællesrådgivningen for Børn og Unge omfatter et åbent rådgivningstilbud til unge og familier.

Sundhedstjenesten

Sundhedstjenesten arbejder med forebyggende sundhedsordninger for børn og unge, herunder graviditetsbesøg, forældreklasser til førstegangsfødende, hjemmebesøg til nybagte forældre, mødregrupper, fædregrupper, skolesundhedspleje samt rådgivning af daginstitutioner og dag-

plejere. Børnelægen deltager i det kommunale forebyggende sundhedsarbejde for børn og unge.

Den kommunale Sundhedstjeneste gennemfører i henhold til lovgivningen en indskolingsundersøgelse i 0. klasse og en udskolingsundersøgelse i 9. klasse.

Merudgiftsydelse og tabt arbejdsfortjeneste

Kommunen yder tilskud til nødvendige merudgifter ved forsørgelse i hjemmet af et barn under 18 år med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller indgribende kronisk eller langvarig lidelse.

Kommunen yder hjælp til dækning af tabt arbejdsfortjeneste til personer, der i hjemmet forsørger et barn under 18 år med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller indgribende kronisk eller langvarig lidelse. Ydelsen er betinget af, at det er en nødvendig konsekvens af den nedsatte funktionsevne, at barnet passes i hjemmet, og at det er mest hensigtsmæssigt, at det er moderen eller faderen, der passer barnet.

Institutioner og pladser

Nedenfor ses en oversigt over det antal institutioner, der findes på Børneudvalgets område, samt det prognosticerede antal pladser i 2018.

Dagtilbud Institutioner og prognosticeret antal pladser i 2018		
Type	Institutioner	Pladser
Dagpleje		48
Privat pasning		141
Privat og pulje	14	397
Vuggestuer	1	45
Børnehaver	1	40
Integrerede Institutioner	43	5.237
Særlige dagtilbud	1	24

Indholdsmål

Daginstitutionerne i Frederiksberg Kommune har siden 2010 gennemgået en markant strukturændring, gennem sammenlægning af mindre daginstitutioner til større og mere bæredygtige daginstitutioner

kombineret med bedre fysiske rammer og udfasning af utidssvarende kapacitet.

Den markante vækst i antallet af 0-5 årige er afløst af en mere moderat vækst i budgetperioden, hvor antallet af 0-5 årige vokser med knap 150 børn. Området har de seneste år tilpasset kapaciteten.

Området oplever en tilgang af private daginstitutioner, dels i form af selvejende, der ændrer driftsform, dels af nyoprettede private institutioner.

Kvalitet i pædagogisk praksis

Kommunen arbejder systematisk med at sikre kvalitet i den almene pædagogiske praksis gennem udvikling af læreplanerne og udvikling af nye metoder til dokumentation af effekt af det pædagogiske arbejde. I budgetperioden vil fokus på overgange mellem hjem, dagtilbud og skole blive styrket.

Regeringen har præsenteret udspillet "Stærke dagtilbud - alle børn skal med i fællesskabet" med 24 indsatsområder der skal implementeres i budgetperioden.

Mønsterbryderindsats

Tidlig indsats lønner sig. Med projekterne "Dialogisk læsning" og "Små læringsgrupper" er dagtilbudsområdet en del af kommunens mønsterbryderindsats. I budgetperioden skal der træffes beslutning om rammerne for videreførelse af mønsterbryderindsatsen, herunder om videreførelse af det særlige § 17 stk. 4 udvalg og den økonomiske ramme.

Sundhed, mad og pædagogik

I budgetperioden er der fokus på sammenhængen mellem sundhed, mad og pædagogik. Pilotprojektet "Børn, mad og måltider" gennemføres i 2017 og 2018 i samarbejde med Danmarks Pædagogiske Universitet (DPU) og Fødevarestyrelsen. Resultaterne implementeres i budgetperioden.

Digitalisering

Der er etableret trådløst netværk i institutionerne og det digitale bibliotek "Digiteket" og vedtaget en digitaliseringsstrategi for 0-5 års området. Strategien skal implementeres i 2018 og 2019 hvor der vil være behov for fortsat budgetmæssig prioritering af digitaliseringsarbejdet.

Tidlig forebyggende indsats

Den tidlige forebyggende indsats styrkes i budgetperioden.

På det familiesociale område implementeres den såkaldte "Sverigesmodel" som i Danmark er afprøvet og evalueret i Herning Kommune. Indsatsen finansieres af en projektbevilling der videreføres i budgetperioden.

Til det enkelte dagtilbud og skoler knyttes socialrådgivere som led i den tidligt forebyggende indsats ligesom der etableres samarbejde med Børne- og Ungdomspsykiatrien om børn, hvis forældre har en psykisk sygdom (Via Family). Brugen af afgrænsede forebyggende indsatser med afsæt i Servicelovens § 11 udvides i budgetperioden.

Anbragte børns skolegang

En række nyere danske og udenlandske undersøgelser dokumenterer, at anbragte børn og unge klarer sig væsentligt dårligere i uddannelsessystemet end deres jævnaldrende.

Siden 2006 er antallet af børn anbragt uden for hjemmet faldet med næsten 40 procent fra 203 til 126 børn (ekskl. uledsagede flygtninge). Faldet afspejler en strategisk satsning på det forebyggende arbejde, med bl.a. fast kontaktperson, et familievejlederteam, hjemmevejlederteam til familier med diagnostiserede børn inden for autismespektret, socialrådgivere i dagtilbud og på skoler samt et "mor-barn tilbud" til skrøbelige mødre i samarbejde med Sundhedsplejen.

I budgetperioden samarbejder Familieafdelingen med Egmont Fonden om "Lær for Livet", der er fondens signaturprojekt, der skal sikre omsorgsfuld læring til anbragte børn i tæt samarbejde med deres anbringelsessted.

Resultatdokumentation

I budgetperioden forventes DUBU (Digitalisering, Udsatte Børn og Unge), som Frederiksberg og 75 andre kommuner bruger til at understøtte børnesagsbehandlingen udvidet med et resultatdokumentationsmodul, der kan give viden om, hvilke indsatser der har de bedste resultater og dermed understøtte, at ressourcerne bruges, hvor de har størst effekt.

Uledsagede flygtningebørn

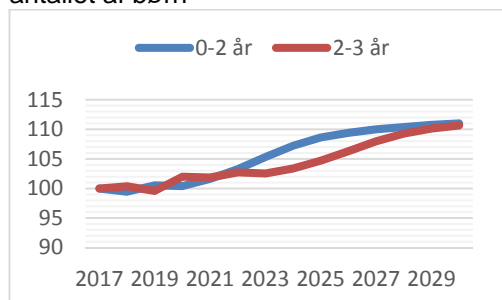
Ultimo maj 2017 har Frederiksberg Kommune integrationsansvaret for 37 uledsagede flygtningebørn i alderen 7-17 år. Hertil kommer ledsagede børn og familiesammenførte børn. Med undtagelse af børn under 14 år, som modtages på Familieinstitutionen på Bülowvej, modtages uledsagede flygtningebørn på Allégården, hvor de gennemfører et 5 måneders udredningsforløb, der omfatter en § 50 undersøgelse efter Serviceloven. Samtidig påbegynder de skolegangen på et modtagehold.

Strategiske tiltag og udfordringer

Demografisk udvikling

Med den seneste prognose forventes antallet af 0-5 årige at stige igen fra 2019 og frem. Prognosen indgår i arbejdet med udbygningsplanen, så der sikres den rette sammenhæng mellem kapacitet og efterspørgsel. Der arbejdes løbende med optimering af dagtilbudsstrukturen, dels gennem realisering af sammenlægningsstrategien, hvor små institutioner sammenlægges til større og mere bæredygtige enheder, dels gennem mere effektiv udnyttelse af skovkapaciteten.

Figur 1 Indekseret (2017=100) udvikling i antallet af børn

Kilde: Frederiksberg Kommunes Befolkningsprognose 2017.

På døgnområdet tilpasses kapaciteten ligeledes løbende, så den modsvarer behovet i målgruppen.

Driftsbevillinger

Drift: netto	mio. kr.
Dagtilbud til børn	532,7
Tilbud til børn og unge med særlige behov	146,9
Familierådgivningen	5,2
Sundhedstjenesten	21,4
Merudgiftsydelse og tabt arbejdsfortjeneste	17,9

I alt 724,2

Udvikling i budgettet

I forhold til sidste års budget er budgettet reduceret med 13,1 mio. kr. Dette dækker over en forøgelse på 0,6 mio. kr., som allerede var indarbejdet i sidste års budget, og en reduktion på 13,6 mio. kr. som vedrører nye ændringer.

For nærmere specificering af de enkelte ændringer se bilag 4 i hhv. 1. og 2. finansielle orientering om budget 2018.

Anlæg i henhold til direktionens anlægsplan

Anlæg mio. kr. netto	2018	Samlet overslag
Parkering ved Carlsvognen	3,5	3,5
Helhedsplan Solbjerg Have	6,0	8,1
IT-infrastruktur dagtilbud	1,0	5,3
Magnoliahuset – udvidelse	0,0	10,2
Carlsvognen, renovering	4,5	5,1
Pulje til legepladser/udearealer for dagtilbud*	1,0	
Køb af ejendom (Magnoliahuset)	0,0	4,7
Køb af ejendom (Idrætsbørnehuset)	0,0	4,5
I alt	16,0	

Takster

Nedenfor ses udvalgte takster på Børneudvalgets område gældende i 2017. Taksterne for 2018 bliver fastsat i forbindelse med vedtagelsen af budget 2018.

Takster 2017	Kr. pr. mdr.
Dagpleje	2.999
Vuggestue, grundtakst	2.796
Vuggestue, frokosttakst	516
Børnehave, grundtakst	1.543
Børnehave, frokosttakst	515

Socialudvalget

Aktiviteter

Socialudvalget har ansvaret for at prioritere kommunens aktiviteter på socialområdet.

Tilbud til voksne med særlige behov

Aktiviteterne dækker beskyttet beskæftigelse, aktivitets- og samværstilbud, botilbud til hjemløse, behandling af alkohol- og stofmisbrug, botilbud for længerevarende ophold, botilbud til midlertidigt ophold, kontaktperson- og ledsageordninger, borgerstyret personlig assistance (BPA-ordningen), støtte i eget hjem mv. samt særligt tilrettelagt ungdomsuddannelse.

Senblindekurser

Køb af særlige revalideringspladser i andre kommuner, herunder senblindekurser.

Sociale formål

Merudgifter til voksne med nedsat funktionsevne samt enkeltydelser til primært kontanthjælpsmodtagere, såsom uforudsete enkeltudgifter og sygebehandling.

Personlige tillæg

Udbetalinger til helbredstillæg, udvidet helbredstillæg og personlige tillæg.

Integrationsindsats

Aktiviteterne har sit udspring i integrationspolitikken, som er rammen om integrationspuljen, hvorfra der tildeles midler til integrationsprojekter og aktiviteter på tværs af alle udvalgsområder. Hertil kommer udgifter til midlertidig og permanent boligplacering af flygtninge. Øvrige udgifter ift. flygtninge indgår under de relevante øvrige fagudvalg.

Boligsocialt arbejde

Aktiviteterne er med til at sikre, at alle kommunens boligområder er attraktive bosteder, som er egnede til at danne rammen om et godt liv med høj livskvalitet. Der iværksættes tiltag, som skal hjælpe med at forebygge sociale og sundhedsmæssige problemer, men også målrettede indsatser omkring f.eks. arbejdsløshed, kriminalitet og eksklusion.

Støtte til frivilligt socialt arbejde

Aktiviteterne omfatter støtte til frivillige foreninger og organisationer, samt udgif-

ter der understøtter det aktive civilsamfund og frivilligt socialt arbejde.

Institutioner og pladser

Nedenfor ses en oversigt over institutioner på Socialudvalgets område samt det prognosticerede antal pladser i 2018.

Tilbud		
Type	Antal	Pladser
Botilbud med døgndækning for autister	4	29
Botilbud med døgndækning for udviklingshæmmede	3	35
Botilbud med døgndækning for sindslidende	3	59
Bofællesskaber med hjemmevejledning for udviklingshæmmede	3	31
Botilbud for med personale i dagtimerne for sindslidende	5	51
Tilbud til hjerne-skadede	1	8
Beskyttet beskæftigelse og aktivitets- og samværstilbud	1	100
Alkohol- og stofmisbrug	1	450
Herbergspladser, akutboliger og opsøgende indsats for hjemløse	3	86
Støtte i eget hjem	1	Visiterede støttetimer

Udover ovenstående køber kommunen pladser i andre kommuner, i regionalt regi mv. svarende til alt 332,6 helårspersoner.

Indholdsmål

Kommunalbestyrelsen skal tilbyde en særlig indsats til voksne med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer.

Opfølgning på nedenstående indholdsmål vil ske i forbindelse med den årlige revision og opdatering af den sociale masterplan (senest fremlagt for SU, sag 45, 12. juni 2017) samt ved den årlige opfølgning på handleplanerne vedr. Handicappolitikken (senest fremlagt for SU, sag 47, 12. juni 2017), Udsattepolitikken (senest fremlagt for SU, sag 40, 15. maj 2017) og Integrationspolitikken (senest fremlagt for SU sag 48 12. juni 2017).

Indholdsmål 1

Mindsteindgrebsprincippet og den rehabiliterende tankegang medfører frem mod 2021 at fokus flyttes fra botilbud til socialpædagogisk støtte, således at flere borgere får midlertidige botilbud frem for længelevende botilbud.

Indholdsmål 2

Fællesfaglig bæredygtighed i henhold til den sociale masterplan medfører frem mod 2021, at Frederiksberg Kommune gradvist ændrer profil, således at flere borgere modtager tilbud i Frederiksberg Kommune frem for i andre kommuner.

Indholdsmål 3

Med udgangspunkt i Handicappolitikken gælder, at en større andel af borgere med fysiske og psykiske funktionsnedsættelser udnytter deres evner og mestrer eget liv på egne betingelser (mål 1 af 6 i Handicappolitikken).

Indholdsmål 4

Med udgangspunkt i Udsattepolitikken gælder, at en større andel af borgere karakteriseret som "udsatte" lever i trygge og tilgængelige bolig- og nærmiljøer (mål 6 af 6 i Udsattepolitikken).

Indholdsmål 5

Den socialt bæredygtige by kan inkludere alle borgere og udvikle sig positivt med mennesker, som bor der. I 2018 præsenteres et egentligt plangrundlag for den socialt bæredygtige by.

Indholdsmål 6

Med udgangspunkt i Integrationspolitikken gælder, at en større andel af borgere med anden etnisk baggrund end dansk gen-

nemfører en ungdoms- eller videregående uddannelse (mål 4 af 6 mål i Integrationspolitikken).

Strategiske tiltag og udfordringer

Med udgangspunkt i den sociale lovgivning, lov om retssikkerhed og administration, de langsigtede mål i Handicap- og Udsattepolitik og den sociale masterplan er der følgende særlige temaer under Socialudvalget.

Den sociale masterplan og de socialpolitiske pejlemærker

Den faglige, økonomiske og bygningsmæssige konsolidering på det specialiserede socialområde styres og prioriteres gennem den sociale masterplan. De socialpolitiske pejlemærker sætter retning for, hvordan kommunen bevilger støtte til voksne med særlige behov.

Det er vigtigt at prioritere lokale kvalitetsløsninger ud fra et nærhedsprincip og samtidig sørge for, at indsatsen ikke er mere omfattende, end der er behov for. Herunder også at tænke velfærdsteknologi ind, hvor det centrale udgangspunkt er, at teknologi og faglighed skal understøtte og ses i sammenhæng med hinanden.

Krumtappen i den sociale masterplan er at udvide og modernisere bygningsmassen for at give plads til at rumme dels borgere fra nedslidte egne tilbud og dels borgere fra dyre tilbud i andre kommuner. Der etableres tilbud, som videreudvikler på den eksisterende faglighed og dermed øger kvaliteten i Frederiksberg Kommunes tilbud. Samtidig sikres en samlet effektivisering.

I det rehabiliterende perspektiv er det målet at mestre eget liv og sikre størst mulig selvhjulpenhed. For at hjælpe på vej er det dels vigtigt, at der er kvalitet i sagsbehandlingen, så borgernes retssikkerhed sikres, og dels at der hele tiden arbejdes på at skabe en koordineret og sammenhængende indsats. For så vidt angår kvaliteten af de trufne afgørelser, træffes disse inden for det gældende lovgrundlag og i overensstemmelse hermed. Der ses dog samtidig et potentiale i både et borgerperspektiv og et økonomisk perspektiv i forhold til at arbejde videre med de temaer, der også øger retssikkerheden i afgørelserne.

Temaets relevans er også belyst i de opfølgningssager om økonomien på det specialiserede socialområde for voksne, som er forelagt i forlængelse af den løbende budgetopfølgning og regnskabsafslutningen 2016. Der har siden 2015 været et permanent udgiftspres, som også rækker ind i 2018. På baggrund af dette blev der igangsat et meget detaljeret genopretningsarbejde via Indsatsplan 2015-16 med revisitation af samtlige borgere/tilbud. Udgangspunktet er sikring af budgetoverholdelse og imødegåelse af udgiftspres, senest belyst i statusrapport om udgiftspres på det specialiserede socialområde (sag 13, 6. marts 2017).

Udgifterne til det specialiserede socialområde i Frederiksberg Kommune er løbende dokumenteret og benchmarket ift. andre kommuner på regionalt niveau (i den såkaldte Ballerup Benchmark) og på landsplan (blandt andet via KØF-nøgletal). Opfølgningerne viser entydigt, at Frederiksberg Kommune har et af de laveste udgiftsniveauer på det specialiserede socialområde set i forhold til andre kommuner. I regnskab 2015 opgjort af KL som det 3. billigste på landsplan.

For at imødegå udgiftspreset på det specialiserede socialområde, er der i 2017 gennemført en række budgetanalyser, der belyser, om der er en sammenhæng mellem tilgang fra det specialiserede børneområde og øgede udgifter, om længere levetid for borgere med særligt udviklingshæmning betyder øgede udgifter, udgifter, der ikke som på det almene ældreområde dækkes af aktivitetsregulering. Endeligt er de selvvisiterende områder, herberger og kvindekrisecentre blevet analyseret.

Analyserne viser, at der er et udgiftspres som følge af stigende alder blandt borgerne i målgruppen, særligt borgere med udviklingshæmning, ligesom der er en styringsudfordring i forhold til det selvvisiterende område. Endvidere er der afdækket stigende udgiftsbehov ift. den lovbestemte brug af STU (særlig tilrettelagt ungdomsuddannelse). Der er fremlagt fornyet status og forslag til udmøntning af reserverede puljer ifm. 2. forventet regnskab 2017 og 2. finansielle orientering 2018.

Udsatte og hjemløse

Frederiksberg Kommunes Udsatteplan har som overordnet mål at sikre, at socialt

udsatte borgere får mulighed for at bidrage med deres ressourcer, og at den enkelte borger støttes i at håndtere og nedbryde de barrierer, der begrænser dem i at bidrage og deltage i samfundet på lige fod med andre. De socialt udsatte kan blandt andet være ramt af misbrug, hjemløshed, sindslidelse, dårligt helbred, ringe økonomi samt manglende socialt netværk, og for den enkelte er det ofte en kombination af disse problemstillinger.

I Udsatteplanen 2018-2021 sættes der særligt fokus på forebyggelse, da undersøgelser på området viser, at forebyggelse og tidlige indsatser kan bremse en social deroute, og menneskelige, såvel som økonomiske omkostninger derved kan mindskes. Eksempler på forebyggelse kan være fremskudt sagsbehandling eller familierådgivning.

Der er nationalt formuleret en række målsætninger for de mest udsatte borgere – ”10 mål for social mobilitet”. Udsatteplanen skal være med til at sikre, at disse mål nås. Planen understøtter ligeledes mål og pejlemærker i Frederiksberg Kommunes Udsattepolitik.

Social bæredygtighed og boligsociale indsatser

Frederiksberg skal være en by for alle generationer, og kommunen vil understøtte alle generationers muligheder for at have en høj livskvalitet i hverdagen. Det handler om at udvikle tilbud, faciliteter og rum, ligesom det at skabe relationer på tværs af generationer fremmer den sociale sammenhængskraft.

Desuden er det en del af Frederiksbergstrategien, at Frederiksberg skal være en socialt bæredygtig by, som kan inkludere alle borgere og give plads til alle. Den sociale bæredygtighed skal blandt andet understøttes gennem en stærk integrationsindsats og ved at gennemføre områdefornyelse, boligsociale indsatser og helhedsplanlægning i byområder, hvor der er brug for særlig opmærksomhed for at skabe positiv udvikling.

Arbejdet omfatter blandt andet udvikling af de boligsociale indsatser i samarbejde med boligorganisationerne, frivillige foreninger og virksomheder.

Integration

Socialudvalget varetager den samlede integrationspolitik og har derudover selvstændigt ansvar i forhold til tilvejebringelse af boligløsninger for nyankomne flygtninge.

Flygtninge har krav på en permanent bolig, og kun som nødløsning kan der tilbydes midlertidig boligplacering, herunder hotelophold. Frederiksberg Kommune har de senere år arbejdet på at optimere de kommunale anvisningsmuligheder ved en lang række forskellige indsatser. Der fremlægges status hvert halve år vedrørende dette, senest 15. maj 2017 (sag 42).

Der forventes fortsat en tilstrømning af flygtninge og familiesammenførte i de kommende år. De seneste prognoser viser dog et fald i forventet antal flygtninge til Frederiksberg i forhold til tidligere prognoser. Det betyder, at Frederiksberg Kommune ved udgangen af 2018 forventes at være i stand til at dække behovet for varige/permanente boliger til flygtninge.

Fremadrettede investeringer, lejemål e.l. prioriteres i kommunens samlede anlægsplan.

De ovennævnte forhold indgår i forskellige former i budgetgrundlaget til budget 2018-2021.

Driftsbevillinger

Drift:	mio. kr. netto
Integrationsindsats	7,7
Boligsocialt arbejde	6,3
Tilbud til voksne med særlige behov	404,6
Senblindekurser	0,5
Sociale formål	5,9
Personlige tillæg	10,5
Støtte til frivilligt arbejde	5,3
<i>I alt</i>	<i>440,8</i>

Udvikling i budgettet

I forhold til sidste års budget er budgettet opjusteret med 6,4 mio. kr. Dette dækker over en reduktion på 1,9 mio. kr., som allerede var indarbejdet i sidste års budget, og en opjustering på 8,3 mio. kr., som vedrører nye ændringer.

For nærmere specificering af de enkelte ændringer se bilag 4 i hhv. 1. og 2. finansielle orientering.

Anlæg i henhold til direktionens anlægsplan

Anlæg mio. kr. netto	2018	Samlet overslag
Etablering af botilbud på Betty Nansens Allé 51-53	0,0	4,8
Alternative plejeboligpladser (Genhusning af beboere fra Mariendalsvej og Betty)	0,4	6,3
Helhedsplan Solbjerg Have - Socialudvalget	11,7	17,2
<i>I alt</i>	<i>12,1</i>	

By- og Miljøudvalget

Aktiviteter

By- og Miljøudvalget har ansvaret for kommunens aktiviteter, der vedrører byudvikling, kollektiv trafik og miljø. Derudover har udvalget også ansvaret for renovationen, der er brugerfinansieret.

Kirkegårde

Drift af kirkegårde og krematoriet er organiseret med Vej, Park og Miljø som bestiller og Frederiksberg Gartner- og Vejservice (FGV) som udfører. En af kirkegårdene er omfattet af en kontrakt med en privat leverandør.

Miljø

Under miljø er flere delopgaver:

Graffiti afrensning på kommunale ejendomme er delvist udbudt til en række private aktører. Graffiti afrensningen på byinventar m.v. udføres af FGV.

Jordforurening dækker over undersøgelser og overvågning af grundvandsressourcen samt kontrol med forurenede jord i forbindelse med byggerier.

Bærbare batterier vedrører udgifter og indtægter i forbindelse med indsamlingen af batterier og akkumulatorer.

Miljøtilsyn med virksomheder dækker over udgifter og indtægter i forbindelse med godkendelse og tilsyn med virksomheder.

Øvrig planlægning, undersøgelse, tilsyn mv. dækker over øvrige udgifter til administration vedrørende miljølovgivningen, herunder kommunens årlige bidrag til Danmarks Miljøportal.

Skadedyrsbekæmpelse vedrører primært bekæmpelse af rotter. Den praktiske del af skadedyrsbekæmpelsen er udliciteret. Området er finansieret gennem en årlig fastsat promille af ejendomsværdien. Promillen fastsættes sådan, at indtægterne svarer til udgifterne på området over en årrække.

Grønne områder

Grønne områder vedrører opgaven med vedligeholdelse og renholdelse af kommunens parker og legepladser. Vedligeholdelse og renholdelse varetages af FGV i samarbejde med en privat leverandør. Fra juni 2015 er der indgået en rammeaftale med en privat entreprenør vedr. de

sæsonbetingede opgaver og ekstraopgaver. Mandskab vil indgå som en del af FGV's ressourcer.

Vejvæsen og parkering

Vejvæsen og parkering dækker over følgende opgaver:

Vejvedligeholdelse er vejafmærkning, renholdelse, udbedring af skader, renowering af fortove, veje og cykelstier. Vedligeholdelse og renholdelse af vejene varetages af FGV.

Vintertjeneste dækker udgifter til glatførebekæmpelse, herunder hovedsageligt saltning samt snefyndning. Der eksisterer et varslingsberedskab i hovedstadsområdet, som varsler kommunerne. Opgaveløsningen er omfattet af en kontrakt med Frederiksberg Gartner- og Vejservice, der dækker 27 udkald.

Fælles formål indeholder udgifter til mange forskellige opgaver relateret til veje. Det er f.eks. buslæskure, trafiktællinger mv. Endvidere omfatter opgaven udgifter og indtægter vedr. loppetorv.

Arbejder på private fællesveje indeholder udgifter til istandsættelse af private fællesveje. Udgifterne betales af ejerne og belaster således ikke kommunen.

Parkering indeholder udgifter og indtægter i forbindelse med parkeringsregulering mv. Parkering er opdelt i indtægter vedr. p-licenser til p-zonen og p-kælderen. Derudover udstedes der p-afgifter til ulovligt parkerede biler. Endvidere omfatter opgaven udgifter til parkeringsvagter.

Kollektiv trafik

Busdrift dækker den udgift, som kommunen betaler til Trafikselskabet Movia, der varetager busdriften. Regionerne dækker udgifter til fællesomkostninger, køreplaner mv., mens kommunen skal betale netto-driftsudgifterne for de busser, som kører i kommunen. I de tilfælde, hvor bussen også kører i andre kommuner, bliver netto-driftsudgiften fordelt mellem disse kommuner efter, hvor langt de kører i de pågældende kommuner og det indbyrdes pendlingsforhold. Derudover skal budgettet dække udgifter til busterminaler mv.

FGV

Frederiksberg Gartner- og Vejservice (FGV) er en lokal virksomhed under Frederiksberg Kommune, som udfører alle former for anlægs- og driftsopgaver inden for håndværks-, gartner-, vej- og entreprenørområdet. FGV står endvidere for udførslen af store dele af renovationsopgaven, se brugerfinansieret område.

Indholdsmål

Ny parkeringsstrategi

- Bedre parkeringsforhold og vilkår til Frederiksbergs borgere og erhvervsdrivende.
- Merprovenuet skal benyttes til at forøge antallet af p-pladser.
- Parkeringsløsningen søges tilrettelagt, så den både forøger brugervenligheden for borgerne og giver en effektiv administration.

Klima og bæredygtig udvikling

- CO₂-udledningen reduceres med 50 pct. fra 2005 til 2020 for Frederiksberg som by. Målet for CO₂-reduktionen er 100 pct. i 2035.
- Målet for håndtering af klimaforandringerne er, at der højst hvert 100 år må stå mere end 10 cm vand på terræn, og at 30 pct. af regnvandet er afkoblet kloaksystemet inden for 100 år.

Byrum og grønne områder

- Mængden af henkastet affald reduceres på færdselsarealer og i byrummet og 80 pct. af borgerne finder, at Frederiksberg er rent hvad angår henkastet affald og graffiti.
- Inden 2017 skal der være udlagt støjsvagt slidlag på 75 pct. af trafikvejene og inden 2022 på alle trafikveje.

Trafik og Miljø

- Reduktion i antallet af dræbte og tilskadekomne med 50 pct. fra 2010 til 2020.
- Frederiksberg er Danmarks mest cyklen-de by, og mindst 40 pct. af alle ture foretages på cykel.
- Alle trafikveje skal have cykelsti eller cykelbane inden 2020

Strategiske tiltag og udfordringer

By- og Miljøudvalgets budget er uafhængig af, hvor mange der kører på vejene, benytter parkerne, opholder sig i byrummene eller smider affald på fortovene.

Det skaber udfordringer. Særligt i en tid, hvor flere og flere flytter til Frederiksberg. En attraktiv kommune i vækst stiller også krav til vedligeholdelse af grønne områder, belægninger, hvis standarden ikke skal forringes, når alting bruges mere intensivt.

Klimatilpasning af byen

Frederiksberg har en særlig rolle at spille i at sikre sig mod klimaforandringer. Det viste skaderne i forbindelse med det ekstreme skybrud i 2011. Den tætte by skaber en særlig udfordring, og flere områder af byen er meget udsatte.

Det kræver grundlæggende, at indretningen af byen tænkes på en ny måde. Det gælder, både når vi bygger daginstitutioner og plejeboliger, indretter skolegårde, veje, stier og parker eller giver byggetilladelser til grønne tage og solceller. Det kræver, at de gode og sammenhængende løsninger findes, og det kræver nytænkning.

Sikring af energieffektivisering og brug af vedvarende energi

Optimering af energiforbruget og større udbredelse af vedvarende energi er også centrale elementer for byen for at yde et bidrag for fremtiden. Det kræver investeringer, som imidlertid betaler sig på længere sigt både for budgettet og miljøet. Anlægsprojektet "Pulje til energirenovering og vedligehold" sikrer investeringer i bygningsvedligeholdelse med fokus på energiforbedringer, som bidrager til at gøre Frederiksberg til klimabyen for fremtiden.

Styrkelse af Frederiksbergs særlige identitet og byliv

Det er vigtigt for byen, at Frederiksbergs særlige identitet bevares og videreudvikles for også fremover at være et attraktivt sted at bo og færdes. Oplevelsen af en grøn, smuk, tryk og sikker by skal fastholdes samtidig med, at udgiftsniveauet sænkes. Derfor er det vigtigt at fokusere på, at vores indsatser giver størst mulig effekt for borgerne. Samtidig skal det sikres, at vedligeholdelsesbehovet på bygninger, veje osv. ikke forøges og dermed bliver dyrere at vedligeholde i fremtiden.

Investeringer i områdefornyelse er et væsentligt element i bestræbelserne på at styrke Frederiksbergs særlige identitet i byens rum. Flere funktioner skal tænkes ind, når områder fornyes og forbedres.

Udfordringen er, at der skal skabes levende bymiljøer, aktivitet og flere attraktive muligheder for ophold der, hvor livet leves. Derved løftes områderne fysisk samt socialt og forbedrer livskvaliteten i hverdagen for borgerne og gavner kommunens miljø og økonomi på længere sigt.

Parkering

Frederiksberg har gennem de senere år oplevet et øget pres på byens parkeringspladser. Det er blevet stadig vanskeligere for borgerne at finde en parkeringsplads. For at sikre bedre parkeringsforhold for Frederiksbergs egne borgere er der pr. 1. april 2015 trådt en ny parkeringsstrategi i kraft. Det betyder, at P-zonen er udvidet, så den omfatter alle offentlige veje på Frederiksberg. De ekstra penge, der kommer ind i forbindelse med den nye parkeringsstrategi, bruges til at skabe bedre parkeringsforhold på Frederiksberg.

Fokus på bæredygtig trafik

Den begrænsede plads i Frederiksbergs byrum bliver en større og større udfordring. Et afbalanceret hensyn til bilister, cyklister, fodgængere og den kollektive trafik er nødvendig for at sikre, at kommunen på én gang har en høj mobilitet, fastholder sin position som en af verdens mest cyklende byer og har et velfungerende kollektivt trafiktilbud. Den kollektive trafik forbedres bl.a. ved at sikre bedre busfremkommelighed. Det giver både en hurtigere og mere miljøvenlig busdrift, samtidig med at passagerantallet stiger og dermed opnås besparelser for kommunen. Fremkommelighedsprojekterne sker i samarbejde med de andre kommuner, busserne kører igennem.

Etablering af Metrocityringen skaber yderligere muligheder for at sikre bedre kollektiv trafik samtidig med, at driften optimeres. Frem mod åbningen af de nye metrostationer vil der være fokus på at optimere busdriften i samarbejde med nabokommunerne i regi af Bynet 2018.

Inddragelse af borgere og partnerskaber

Investeringer i bylivet handler ikke kun om permanent eller midlertidig infrastruktur. Det handler i høj grad også om at involvere, skabe netværk og råderum for de mennesker, der bor, arbejder og bruger byen. I en tid hvor økonomien er stram, er det vigtigt at have fokus på, hvad der giver mest effekt for pengene. Borgerind-

dragelse, frivillighed og nye måder at samarbejde med private aktører på skal tænkes ind i opgavevaretagelsen.

Driftsudviklingsprojektet på vej- og parkområdet (DUP) er et eksempel på, at driften via læring og samarbejde med private kan udvikles og gøres billigere. Private udbydere konkurrerer om at komme ind som samarbejdspartnere og udføre arbejdet side om side med kommunens egne folk. Den gensidige læring kommer alle parter til gode.

Driftsbevillinger

Drift:	mio. kr. netto
Kirkegårde	1,0
Miljø	7,1
Grønne områder	25,9
Vejvæsen og parkering	38,3
Kollektiv trafik	49,3
FGV	-5,8
<i>I alt</i>	<i>115,8</i>

Udvikling i budgettet

I forhold til sidste års budget er reduceret med 1,3 mio. kr. Dette dækker over reduktioner på 5,4 mio. kr., som allerede var indarbejdet i sidste års budget, og forøgelser på 4,1 mio. kr., som vedrører nye ændringer.

For nærmere specificering af de enkelte ændringer se bilag 4 i hhv. 1. og 2. finansielle orientering om budget 2018.

Anlæg i henhold til direktionens anlægsplan

Anlæg mio. kr. netto	2018	Samlet overslag
Pulje til anlæg af P-pladser iht. regler om parkeringsfond* - 2014	0,5	0
By- og pendlercykelsystem	1,5	12,5
Byrummet Solbjergvej Øst (frivilling udbygningsaftale med Frederiksberg Centret)	-	14,8
Byudvikling Nordens Plads – byrum og stiforbindelser	0,5	7,3
Byudvikling ved Fasanvej station	0,4	3
Elevator til metro v Frederiksberg Gymnasium	-	2,6

Anlæg mio. kr. netto	2018	Samlet overslag
Forbedring af cykelparke- ringsforhold*	2,4	1,5
Forgroening af Peter Bangsvej	4,0	5,5
Forskønnelsespulje vedr. bunkers *	0,4	
Klimatilpasningsprojekter i samarbejde med FF	10,2	65
Metro Cityringen - projekt- styring, stationsforpladser og byrum	35,2	45,6
Områdefornyelse Nordre Fasanvej Nord	0,9	12,5
Områdefornyelse Nordre Fasanvej Syd	3,0	15,9
Områdefornyelse Svøm- mehalskvarteret vest	7,9	15
Områdefornyelse, Søn- dermarks kvarteret	1,0	10,3
Opgradering af belysnin- gen på Frederiksberg Allé	3,0	10,0
Overdækning af rulletrap- per på Aksel Møllers Have og Frederiksberg Station	-	8,0
Overgang ved Peter Bangs Vej og omlægning af den Grønne Sti (Diako- nissstiftelsen)	3,0	3,0
Parkering relateret til Mu- sik og kulturskolen	2,0	32,0
Pulje til fortovsrenovering*	2,0	
Pulje til implementering af klimatilpasnings- og sky- brudsplan*	4,0	
Pulje til klimatilpasnings- og skybrudsplan – projekt- ledelse og udvikling - 2014*	2,0	
Pulje til offentlige lege- pladser*	0,6	
Pulje til renovering af vej- belysning inkl. master samt intelligent belysning*	4,0	
Pulje til støjbekæmpelse (offentlig/privat samarbej- de)*	0,6	
Pulje til tilplantning af nye vejtræer*	1,0	
Pulje til udlægning af nyt slidlag*	8,5	
Pulje til vedligehold af kir- kegårde*	1,0	
Rahbeks Allé, Etablering af nyt vejprofil med parke- ring og ny træplantning	6,0	16,0

Anlæg mio. kr. netto	2018	Samlet overslag
Roskildevej, ændring af vejprofil ved ZOO	3,0	3,0
Trafikhandlingsplan: For- bedret trafiksikkerhed, sko- leveje*	4,2	
Trafikhandlingsplan: Op- følgning på cykelhand- lingsplan	1,0	
Trafikhandlingsplan: ud- bygning af cykelstier*	8,0	
Træer ved kommunens indkørselsveje	0,5	1,5
Udearealer til Musik og kulturskole	-	9,5
Udvikling af Frederiksberg Hospitalsområde	1,5	0,3
Busfremkommelighed	1,7	2,7
Sylows Plads	5,0	7,0
<i>I alt</i>	130,6	

Note: Puljerne er flerårige uden slutdato, hvorfor et samlet overslag ikke er relevant.

Takster

Nedenfor ses udvalgte takster på By- og Miljøudvalgets område.

Takster 2018	Kr.
Beboerparkeringslicens til p-zonen pr. år	150
Månedsparkeringslicens til p-zonen (Erhverv)	405
Erhvervsparkeringslicens til p- zonen pr. år	1.215
Dagslicens	75
Stadeplads ved loppemarked bag Rådhuset	130
Byggesagsbehandling (pr. time)	741

Brugerfinansierede områ- de

Udover de skattefinansierede opgaver, som er beskrevet tidligere, dækker udvalget også renovationen, der er brugerfinansieret. Hertil kommer forsyningens bidrag til afdrag på klimainvesteringer foretaget i samarbejde med kommunen.

Frederiksberg Kommune varetager renovationsområdet i en bestiller-udfører model, hvor opgaven med affaldsindsamling den 1. november 2010 blev hjemtaget, hvorefter størstedelen af renovationsopgaven udføres i kommunalt regi hos Frederiksberg Gartner- og Vejservice. Opgaverne vedrørende indsamling af glas og

flasker samt farligt affald er udliciteret til en privat leverandør.

Takstfinansiering

Renovationen er takstfinansieret og skal "hvile i sig selv". Det vil sige, at indtægter og udgifter set over en årrække skal balancere.

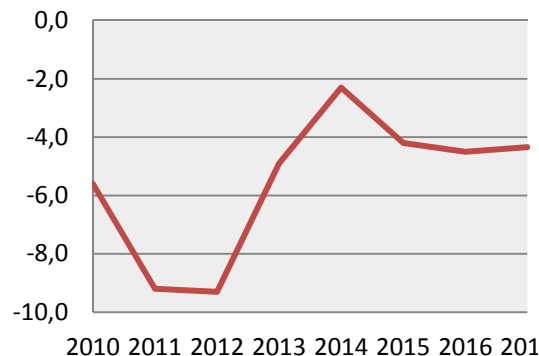
Affaldsområdets mellemværende med kommunen	
mio. kr.	
Forventet primo 2018	-5,0
Driftsbudget	0,4
Anlægsbudget	3,5
Forventet ultimo 2018	-1,1

Note: positive tal svarer til kommunens tilgodehavende, mens negative svarer til kommunens gæld.

Drift

Drift:	mio. kr. netto
Renovation	0,4
I alt	0,4

Figur 1 Renovationens mellemværende med kommunen primo i året (i mio. kr.)

Som det fremgår af tabellen er mellemværendet faldet i perioden 2012-2014, hvorefter det været stabil.

Anlæg i henhold til direktionens anlægsplan

Anlæg	2018	Samlet overslag
mio. kr. netto		
Klimatilpasningsprojekter i samarbejde med FF (Takstfinansieret)*	54,0	
I alt	54,0	

Note: Puljerne er flerårige uden slutdato, hvorfor et samlet overslag ikke er relevant.

Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalget

Aktiviteter

Budgettet på Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalgets område omfatter kommunens forsørgelsesydelse og ydelser, der retter sig mod borgernes relationer til arbejdsmarkedet.

Desuden har udvalget ansvaret for kommunens aktiviteter og indsatser på beskæftigelsesområdet med henblik på at opnå selvforsørgelse for kommunens borgere.

Nedenfor er nævnt aktiviteterne på udvalgets budgetområde.

Kontanthjælp og aktivering

Aktiviteten omfatter udgifter til kontanthjælp og uddannelseshjælp for unge, særlig støtte og enkeltydelser.

Revalidering, fleksjob og ledighedsydelse

Omfatter udgifter til revalidering, løntilskud til personer i fleksjob, ledighedsydelse samt ressource- og jobafklaringsforløb.

Sygedagpenge

Aktiviteten omfatter udgifter til sygedagpenge til borgere i Frederiksberg Kommune.

Arbejdsmarkedsforanstaltninger

Aktiviteten omfatter udgifter til aktivering og indsatser for ledige, herunder kommunens egne tilbud til ledige hos F86. Desuden udgifter til løntilskud og seniorjob.

Integration

Dækker udgifter til integrationsprogram og integrationsforløb for flygtninge og familiesammenførte til flygtninge samt integrationsydelse.

Dagpenge til forsikrede

Omfatter kommunens udgifter til dagpenge til forsikrede ledige herunder udgifter til kontantydelsen for personer, der har opbrugt retten til dagpenge.

Ungdomsuddannelse

Aktiviteten omfatter Ungdommens Uddannelsesvejledning (UU), Erhvervsgrunduddannelsen (EGU) samt udgifter til Daghøjskoler.

Danskundervisning

Omfatter udgifter til danskundervisning for voksne udlændinge.

Boligstøtte

Aktiviteten omfatter udgifter til boligsikring og boligydelse til pensionister.

Førtidspensioner

Dækker kommunens udgifter til førtidspension.

Indholdsmål

Færrest mulige borgere på offentlig forsørgelse

Beskæftigelsesindsatsen på Frederiksberg skal bidrage til at nå det overordnede mål om, at have færrest mulige borgere på offentlig forsørgelse.

På dette område har Arbejdsmarkeds- og uddannelsesudvalget i Beskæftigelsesplanen fra 2017 vedtaget konkrete mål Det centrale skal nævnes her:

- Frederiksberg Kommune skal som minimum ligge på gennemsnittet af klyngen inden for alle ydelsesgrupper

Der følges løbende op på målene i beskæftigelsesplanen i resultatrapporter, som forelægges for Arbejdsmarkeds- og uddannelsesudvalget kvartalsvist

Beskæftigelsesplanen udmøntes i de to målgruppeplaner *"Unge godt på vej – Plan for uddannelse og arbejde til unge på Frederiksberg"* og *"Vækst og jobskabelse på Frederiksberg – Plan for den virksomhedsrettede indsats"*

Unge godt på vej

Ungeindsatsen har de seneste år været en politisk høj prioritet i Frederiksberg Kommune, hvilket også afspejles i den strategiske prioritering af ungeindsatsen, der beskrives i målgruppeplanen *Unge godt på vej 2017 – Plan for uddannelse og arbejde til unge på Frederiksberg 2018 – 2021* som Arbejdsmarkeds- og uddannelsesudvalget har vedtaget.

Planen indeholder fire overordnede mål, som er:

1. Færrest muligt unge skal modtage offentlig forsørgelse

2. Antallet af unge med mere end seks måneder på offentlig forsørgelse skal reduceres
3. 95 procent af en ungdomsårgang skal gennemføre mindst en ungdomsuddannelse
4. Antallet af fokuselever/ikke-uddannelsesparate elever, som modtager en offentlig forsørgelsesydelse efter de er fyldt 18 år, skal reduceres.

Der følges op på målene halvårligt i ungeopfølgningen, som oftest i maj og november.

Vækst og jobskabelse på Frederiksberg

I 2016 lancerede kommunen en ny "Job i Fokus-strategi", hvor kommunens beskæftigelsesrettede indsatser i højere grad er styret af virksomhedernes efterspørgsel fremfor den enkelte borgers ønsker. Målgruppeplanen for den virksomhedsrettede indsats Vækst og jobskabelse på Frederiksberg – Plan for den virksomhedsrettede indsats (2018-2021) skal være med til at understøtte denne udvikling.

Planen indeholder to overordnede mål-sætninger:

1. At der skabes vækst for virksomhederne i hovedstadsområdet, herunder for virksomhederne på Frederiksberg
2. At der skabes flere job for Frederiksbergborgere på Frederiksberg og i hovedstadsområdet

Effekterne af de virksomhedsrettede indsatser i 'Vækst og Jobskabelse på Frederiksberg' er integreret i de resultatrapporter som forelægges for Arbejdsmarkeds – og uddannelsesudvalget kvartalsvist, da indsatserne skal resultere i job til borgere på Frederiksberg.

Integration af flygtninge

På dette område har Arbejdsmarkeds- og uddannelsesudvalget i Beskæftigelsesplanen fra 2017 vedtaget konkrete mål

Det centrale skal nævnes her:

- Andelen i beskæftigelse af integrationsydelsesmodtagerne omfattet af integrationsprogrammet 3 måneder efter afsluttet integrationsprogram, skal være på mindst 40 procent

Der følges løbende op på målene i beskæftigelsesplanen i resultatrapporter, som forelægges for Arbejdsmarkeds – og uddannelsesudvalget kvartalsvist.

Strategiske tiltag og udfordringer

Konjunkturafhængighed

Det er et grundvilkår for kommunerne, at udgifterne til forsørgelsesyndelser og beskæftigelsesindsatsen er konjunkturafhængige. Med stigende ledighed følger stigende udgifter og omvendt. Gennem budgetgarantien kompenseres kommunerne under ét for stigende udgifter på en række områder, der er afhængige af konjunkturerne. Frederiksberg bærer således ikke alene den økonomiske risiko ved et stigende antal borgere på offentlig forsørgelse. Omvendt vil Frederiksberg Kommune heller ikke alene få gevinsten, hvis antallet af borgere på offentlig forsørgelse skulle falde.

Implementering af reformer

Arbejdsmarkedsområdet har gennem de seneste år været præget af mange reformer: Reform af førtidspension og fleksjob (2013), Kontanthjælpsreformen (2014), Sygedagpengereformen (2014), Beskæftigelsesreformen (2015), Refusionsreformen (2016), Jobreformens første fase (kontanthjælpsloft og 225-timers reglen) (2016) og endelig den seneste, Dagpengereformen, der træder i kraft i 2017.

Af væsentlig betydning for kommunens økonomi er også omlægningen af refusionsområdet (Refusionsreformen), som trådte i kraft den 4. januar 2016.

Refusionsomlægningen betyder, at den statslige refusion som udgangspunkt og på tværs af målgrupper nedtrappes over tid. Fokus er derfor fortsat og i endnu højere grad på effekten af indsatsen.

Implementeringen af reformerne påvirker rammerne og vilkårene for den kommunale beskæftigelsesindsats og er samtidig en udfordring for organisationen. Det kræver ressourcer og opmærksomhed at sikre en succesfuld implementering af de mange reformer i form af vejledning og uddannelse af medarbejdere og ledere, omlægning af IT-værktøjer, styrket tværgående koordinering, information til borgere mm.

Regeringen og KL har i Aftalen om kommunernes økonomi for 2018 aftalt en række større afbureaukratiseringstiltag på

arbejdsmarkedsområdet, samt en reform af den forberedende undervisning. Det forventes derfor, at Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalgets område fortsat vil være påvirket af nye reformer i 2018.

Integration

Et centralt fokusområde i de kommende år vil være den fortsatte modtagelse og integration af nye flygtninge og familiesammenførte. Der er i særlig grad fokus på integration på arbejdsmarkedet som en væsentlig del af integrationen i det danske samfund.

I Frederiksberg Kommuner er der iværksat en styrket målrettet indsats for styrket selvforsørgelse for målgruppen i form af branchepakker, hvor borgernes vej mod arbejdsmarkedet og valg af branche kan ske i en række korterevarende praktikophold.

Desuden er der oprustet på virksomhedskonsulenter og jobkonsulenter med henblik på at hjælpe de mange nytilkomne flygtninge og familiesammenførte ind på arbejdsmarkedet eller til at påbegynde uddannelse.

Unge godt på vej

Ungeindsatsen er et højt prioriteret område i Frederiksberg, hvilket giver sig til udtryk i planen *Unge godt på vej* vedtaget i Arbejdsmarkeds- og uddannelsesudvalget d. 15. maj 2017 (sag nr. 36), der årligt revideres. Også på nationalt plan er der fokus på ungegruppen.

I Frederiksberg Kommune er der særligt fokus på at motivere de unge til at tage en uddannelse, og på den måde forebygge at de unge havner på kontanthjælp, uddannelseshjælp eller lignende. Der er ligeledes fokus på støtte til fastholdelse i uddannelsen, særligt med henblik på de unge der er identificeret som værende i risikogruppen. Indsatserne er differentierede, så de rammer de særlige behov der knytter sig til de meget forskellige grupper, uddannelsesmodtagere, unge med psykiske eller sociale problemer osv.) indenfor den samlede gruppe af unge.

Uddannelsesindsatsen for unge er et væsentligt element i beskæftigelsesindsatsen, hvilket stiller krav til Jobcentrenes indsats, kompetencer og værktøjer. På den baggrund er der afsat ressourcer til fastholdelsesinitiativer på uddannelsesinstitutionerne samt midler til netværksdannelse og opsøgende vejledning mellem

Ungecentret og andre aktører i og uden for kommunen, for at fastholde unge, der er i fare for at falde ud af uddannelsessystemet.

Vækst og jobskabelse

Siden 2014 har virksomhedsvendte initiativer været et særligt fokusområde i beskæftigelsesindsatsen på Frederiksberg.

Formålet med planen Vækst og jobskabelse vedtaget i Arbejdsmarkeds- og uddannelsesudvalget d. 12. juni 2017 (sag nr. 39) er at målrette en række initiativer så de understøtter virksomhedernes behov for service og kvalificeret arbejdskraft og derigennem bidrage til, at der skabes vækst og job. I den sammenhæng er der udpeget en række strategiske områder og forslag til konkrete indsatser med henblik på politiske prioriteringer heraf.

Vækst og jobskabelse på Frederiksberg revideres årligt med henblik på at beskrive det kommende års indsatsområder

I planen for den virksomhedsrettede indsats 2018-2021 er der tale om en plan med et andet fokus end tidligere, da rammerne for beskæftigelsesindsatsen er under forandring. Beskæftigelsesindsatsen tog tidligere primært afsæt i borgeren, hvilket resulterede i, at den virksomhedsrettede indsats ofte ikke kunne matche virksomhedernes konkrete efterspørgsel.

Reformer og lovgivningsmæssige ændringer giver nye rammer og nye krav. Beskæftigelsesreformen har således givet anledning til en ny retning, hvor jobcentret primært skal fungere som rekrutteringspartner for virksomhederne. Det fordrer et stærkere samarbejde med virksomhederne og viden om virksomhedernes efterspørgsel.

I 2016 er alle udviklings- og implementeringsaktiviteter i forhold til den virksomhedsrettede indsats blevet samlet under "Frederiksberg Erhvervsforum", som skal være en samlet udviklingsplatform for samarbejdet med virksomhederne.

De ovennævnte forhold indgår i forskellig form i budgetgrundlaget til budget 2018-2021.

Driftsbevillinger

Drift:	mio. kr. netto
Kontanthjælp og aktivering	146,6
Revalidering, fleksjob og ledighedsydelse	140,1
Arbejdsmarkedsforanstaltninger	121,9
Sygedagpenge	96,1
Integration	47,3
Dagpenge til forsikrede	205,1
Ungdomsuddannelse	16,3
Danskundervisning	0,0
Boligstøtte	70,4
Førtidspension	258,8
<i>I alt</i>	<i>1.102,7</i>

Udvikling i budgettet

I forhold til sidste års budget er budgettet forøget med 7,2 mio. kr. Dette dækker over en forøgelse på 6,7 mio. kr., som allerede var indarbejdet i sidste års budget, og en forøgelse på 0,5 mio. kr. som vedrører nye ændringer.

For nærmere specificering af de enkelte ændringer se bilag 4 i hhv. 1. og 2. finansielle orientering om budget 2018.

Magistraten

Aktiviteter

Under Magistraten budgetteres aktiviteterne Politisk organisation, Tjenestemandspensioner, Administration - herunder Socialtilsyn Hovedstaden, Erhverv mv., Puljer samt Redningsberedskabet.

Politisk organisation

Politisk organisation omhandler den løbende virksomhed vedrørende kommunalbestyrelse, råd, nævn, kommissioner og bestyrelser. Udgifterne omfatter vederlag, mødeomkostninger, kontorhold m.v. samt udgifter vedrørende valg og tilskud til politiske partier.

Tjenestemandspensioner

Tjenestemandspensioner er den løbende udbetaling af pensioner til pensionerede tjenestemænd fra kommunen, forsyningsvirksomhederne, Hovedstadens Beredskab, tidligere ansatte ved skat, tidligere ansatte ved Københavns sporveje samt til tjenestemænd, som har været beskæftiget med tidligere amtslige opgaver. Sidstnævnte refunderes af staten.

Administration

Dækker udgifter vedrørende den centrale administration samt Socialtilsyn Hovedstaden (indtægtsdækket).

Administrationen omfatter *Løn og overhead* samt *Fællesudgifter*. Løn og overhead omfatter: løn vedrørende det administrative personale samt overheadudgifter som kontorhold, uddannelse m.m. Fællesudgifter omfatter opgaver som administrationen varetager på fællesskabets vegne.

Erhverv mv.

Erhverv dækker udgifter til rådgivning af vækstvirksomheder i Væksthus Hovedstaden, . Yderligere dækker erhverv også andre erhvervsfremmende initiativer såsom afholdelse af Frederiksberg Kommunes erhvervskonference herunder uddelelse af erhvervspriser, samt udvikling og fremme af detailhandelen via et samarbejde med Frederiksberg Erhverv.

Under erhvervsområdet er der også afsat en pulje på 0,2 mio. kr. til turismefremme på Frederiksberg.

Puljer

Puljer anvendes til administration af tværgående midler, eksempelvis barselsudligning og tillidsrepræsentantsuddannelse. Endvidere administreres puljer vedrørende bl.a. effektivisering, energibesparelser og konkurrenceudsættelse/udbud samt puljer til usikkerhed og omprioritering.

Redningsberedskab

Redningsberedskab omfatter udgifter til Hovedstadens Beredskab I/S, som Frederiksberg Kommune indtrådte i pr. 1. januar 2016.

Indholdsmål

Henvendelser besvares hurtigst muligt og senest inden 14 dage

Ifølge kommunens politik om svarfrister, besvares henvendelser hurtigst muligt og senest inden 14 dage. Hvis det tager længere tid at behandle sagen, modtager borgeren inden otte dage en kvittering (brev eller e-mail) med oplysning om, hvor lang tid der forventes at gå med at behandle sagen

Konkurrenceudsættelse af kommunens opgaver udgjorde i 2015 en andel på 27,1 pct.

Seneste tal er opgjort for 2016, hvor Frederiksberg Kommunes IKU er opgjort til 28,9 pct.

Der arbejdes mod en IKU på 33 inden udgangen af 2020.

Sygefraværet for hele kommunen må på årsniveau højst være 4,4 pct.

Sygefraværet på kommunens arbejdspladser har, siden det toppede i august 2015, haft en faldende tendens. Der er dog stadig arbejdspladser og fagområder, der har et forhøjet sygefravær. Indsatsen for at nedbringe sygefraværet fortsætter derfor med fokus på disse arbejdspladser og områder, herunder særligt Dagtilbudsområdet.

Kassebeholdningen må i gennemsnit ikke komme under 400 mio. kr.

Der findes ikke en entydig opgørelse af den rigtige størrelse på en kommunes kassebeholdning. I den øvre ende ligger KL's anbefaling på en gennemsnitlig kassebeholdning, der svarer til en måneds

drift. Dette svarer for Frederiksberg Kommune til en gennemsnitlig kassebeholdning på ca. 400 mio. kr., med deponering.

Størrelsen på deponeringspuljen bør årligt afspejle et gennemsnit for konkrete OPP-projekter, hvilket for nuværende vurderes at være ca. 100 mio. kr.

Puljen vil hvert år automatisk i større eller mindre omfang blive revitaliseret gennem frigivelse af deponerede midler, såfremt kommunen ikke udnytter sin låneramme.

Strategiske tiltag og udfordringer

Effektiv administration

Administrationen udgør den største opgave under Magistraten. Administrationen er i disse år i konstant bevægelse. Administrationen har været igennem organisatoriske tilpasninger, digitaliseringsbølger, tilpasninger som følge af Udbetaling Danmark, og har derudover et løbende fokus at sikre på den ene side en god borgerbetjening og på den anden side en så effektiv drift som muligt.

Opgørelser af administrationens størrelse, enten i administrative årsværk per indbygger eller i administrationsudgifter per indbygger placerer Frederiksberg som en af de mest effektive kommuner i landet.

Administrationen er til for borgeren. Borgerervicecentret er borgerens indgang til en lang række af kommunens ydelser. Det er fortsat ønsket, at der med Borgerervicecentret sikres, at borgeren har én indgang til det offentlige. Det skal være let for borgeren hurtigt at få afklaret spørgsmål og forhold med kommunen. Dette sikres blandt andet gennem digitale løsninger, medbetjening og straksafklaring.

Beskæftigelsesområdet

Beskæftigelsesområdet er fortsat præget af reformer og reformimplementering. Senest Dagpengereformen og Jobreformens 1. fase. Som for alvor slår igennem i 2017. Refusionsreformen betyder, at der sker en nedtrapning af statslig refusion over tid. Det vil sige jo længere tid, borgeren er på offentlig forsørgelse jo lavere refusion. Således har kommunen et økonomisk incitament til at undgå mange på langvarig forsørgelse. Der er en mere detaljeret beskrivelse på Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalgets område.

Områder som unge-indsatsen og virksomhedsindsatsen er fortsat blandt fo-

kusområderne for beskæftigelsesindsatsen i Frederiksberg Kommune. Helt central er planen for den virksomhedsrettede indsats "Vækst og jobskabelse på Frederiksberg", 2018-2021, der indebærer et andet fokus end tidligere. Job, den virksomhedsrettede indsats og virksomhedernes efterspørgsel efter arbejdskraft er omdrejningspunktet for beskæftigelsesindsatsen. For unge opsummeres indsatsen i planen "Unge godt på vej – 2018-21". begge dele er uddybende beskrevet under Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalget.

Flygtninge

Der forventes fortsat en væsentlig tilstrømning af flygtninge og familiesammenførte i de kommende år. Som følge heraf vil antallet af flygtninge og familiesammenførte udgøre en væsentlig større masse end kommunen hidtil har oplevet, dette på trods af, at skønnet er nedjusteret i løbet af foråret 2017. På nuværende tidspunkt forventer Udlændingestyrelsen en tilgang på 4.500 i 2017 og 4.500 i 2018. Hertil kommer familiesammenføringer. Der er imidlertid stor usikkerhed om den konkrete tilgang. Usikkerheden om tilgangen er med til at vanskeliggøre planlægningen af indsatsen på hele integrationsområdet.

Udover deltagelse i introduktionsprogram forestår en stor administrativ udfordring i forhold til at finde relevante boliger til de ankomne flygtninge, hvorfor der i budgettet er afsat midler til kommunale løsninger i forhold til etablering af de fornødne midlertidige og permanente boliger, ligesom der arbejdes med en række initiativer med bred forankring i hele byen, herunder privat udlejning, almene boliger, kollegier mv. Opgaver ift. flygtninge, integration mv. er uddybende beskrevet på de enkelte udvalgsområder.

Socialtilsynet

Socialtilsyn Hovedstaden er placeret på Frederiksberg rådhus og er forankret i Børne- og Ungeområdet. Socialtilsyn Hovedstaden fører tilsyn med plejefamilier, anbringelsessteder, botilbud og andre sociale døgntilbud for udsatte børn, unge og voksne i Region Hovedstaden og Holbæk kommune.

Socialtilsynets omkostninger er takstfinansieret. Det er et mål at have fokus på effektivitet og løbende at tilpasse udgifter

og medarbejdernormering til den opgave, der skal løses.

Beredskab

Frederiksberg Kommune indtrådte i Hovedstadens Beredskab I/S pr. 1. januar 2016, hvorfor Frederiksberg Kommunes beredskabskommission er nedlagt. Samarbejdet omfatter 8 kommuner i Storkøbenhavn med ca. 850.000 borgere, og er dermed Danmarks største beredskab.

Hovedstadens Beredskab har kontrakt med Region Hovedstaden om ambulancekørsel. Kontrakten løber fra 1. februar 2016 og frem til primo 2022.

Det nye fælles beredskab skal kunne levere forebyggende og afhjælpende beredskabsopgaver på et højt kvalitetsniveau sammen med en kvalificeret og troværdig myndighedsbehandling.

Driftsbevillinger

Drift: netto	mio. kr.
Politisk organisation	14,0
Tjenestemandspensioner	126,0
Administration	488,5
Erhverv mv.	-0,9
Puljer	121,1
Redningsberedskab	26,6
<i>I alt</i>	<i>775,5</i>

Udvikling i budgettet

I forhold til sidste års budget er budgettet forøget med 29,8 mio. kr. Dette dækker over en forøgelse på 59,5 mio. kr., som allerede var indarbejdet i sidste års budget, og en reduktion på 29,7 mio. kr. som vedrører nye ændringer.

For nærmere specificering af de enkelte ændringer se bilag 4 i hhv. 1. og 2. finansielle orientering om budget 2018.

Anlæg i henhold til direktionens anlægsplan

Anlæg mio. kr. netto	2018	Samlet overslag
Salg af klubhusgrund og køb af FB klubhus	1,2	11,3
Digitaliseringsplan 2014	0,7	12,8
Digitaliseringsplan 2015	0,7	17,0
Digitaliseringsplan 2016	1,6	7,7
Digitaliseringsplan 2017	1,0	9,6

Anlæg mio. kr. netto	2018	Samlet overslag
Digitaliseringsplan 2018	9,4	2,3
Salg af delareal, Elga Olgas Vej	-10,2	-10,2
Monopolbrud	3,2	3,2
Investering i Frederiksberg	0,0	18,0
Kapacitet på plejeboligområdet	0,0	35,0
Politisk prioriteringsrum	8,0	27,0
Pulje overførsler	15,0	
<i>I alt</i>	<i>30,6</i>	

Bevillingsoversigt

Underopdeling af aktiviteter på opgaver fremgår af sammendrag af budget

Tabel					
1.000 kr.					
2018-priser		BF2018	BO2019	BO2020	BO2021
Drift i alt, inkl. forsyning	U	6.887.888	6.855.591	6.820.370	6.806.510
	I	-1.362.556	-1.348.946	-1.326.375	-1.328.942
Bolig- og Ejendomsudvalget	U	178.388	178.364	178.323	178.223
	I	-85.880	-85.879	-85.879	-85.879
Byfornyelse	U	30.284	30.184	30.084	29.984
	I	-622	-622	-622	-622
Ejendomme	U	147.098	147.178	147.238	147.238
	I	-85.077	-85.077	-85.077	-85.077
Grundarealer	U	1.006	1.001	1.000	1.000
	I	-181	-180	-179	-179
Undervisningsudvalget	U	955.779	945.300	948.391	950.777
	I	-147.227	-147.067	-146.938	-146.726
Undervisning	U	832.411	819.719	820.987	822.346
	I	-124.258	-123.778	-123.390	-123.173
Tandpleje	U	30.192	30.391	30.621	30.861
	I	-148	-148	-148	-148
Ungdomsuddannelse (UU)	U	13.666	13.841	13.996	14.178
	I	-13	-13	-13	-13
Unge	U	79.510	81.350	82.786	83.392
	I	-22.808	-23.128	-23.387	-23.392
Sundheds- og Omsorgsudvalget	U	1.463.871	1.459.711	1.455.794	1.467.682
	I	-169.421	-157.282	-146.869	-146.869
Omsorg	U	913.695	906.138	899.267	905.559
	I	-161.435	-151.253	-142.989	-142.989
Hjælpe midler	U	51.543	51.528	51.512	51.512
	I	-2.572	-2.572	-2.572	-2.572
Aktivitetsbestemt medfinansiering	U	426.152	431.542	438.485	444.082
	I	0	0	0	0
Sundhed	U	72.481	70.503	66.530	66.530
	I	-5.414	-3.458	-1.308	-1.308
Kultur- og Fritidsudvalget	U	202.101	199.821	199.728	199.703
	I	-31.243	-31.244	-31.447	-31.447
Idræt og folkeoplysning	U	101.152	100.913	101.123	101.079
	I	-24.828	-24.828	-24.828	-24.828
Biblioteker og kultur	U	100.949	98.907	98.605	98.624
	I	-6.415	-6.416	-6.619	-6.619
Børneudvalget	U	947.274	944.747	947.061	952.919
	I	-223.081	-222.767	-223.361	-224.797
Tilbud til børn og unge med særlige behov	U	159.457	159.141	159.082	159.082
	I	-12.508	-12.508	-12.508	-12.508
Familierrådgivning	U	5.244	5.244	5.244	5.244
	I	0	0	0	0
Sundhedstjeneste	U	21.586	21.701	21.842	22.693
	I	-220	-220	-220	-220

Tabel					
1.000 kr.					
2018-priser		BF2018	BO2019	BO2020	BO2021
Merudgiftsydelse og tabt arbejdsfortjeneste	U	32.317	32.027	31.946	31.946
	I	-14.406	-14.165	-14.125	-14.125
Dagtilbud til børn	U	728.670	726.634	728.947	733.955
	I	-195.947	-195.875	-196.508	-197.945
Socialudvalget	U	538.615	532.891	528.573	527.708
	I	-97.777	-96.304	-94.992	-94.992
Integrationsindsats	U	9.007	5.828	3.185	2.411
	I	-1.328	-959	0	0
Boligsocialt arbejde	U	6.533	5.087	4.076	4.076
	I	-214	-214	-214	-214
Tilbud til voksne med særlige behov	U	483.908	482.780	482.117	482.025
	I	-79.308	-78.204	-77.851	-77.851
Senblindekurser	U	459	459	459	459
	I	0	0	0	0
Sociale formål	U	12.425	12.454	12.454	12.454
	I	-6.513	-6.513	-6.513	-6.513
Personlige tillæg og helbredstillæg	U	20.936	20.936	20.936	20.936
	I	-10.414	-10.414	-10.414	-10.414
Støtte til frivilligt socialt arbejde m.v.	U	5.346	5.346	5.346	5.346
	I	0	0	0	0
By- og Miljøudvalget	U	197.279	211.834	214.917	215.078
	I	-81.506	-81.331	-81.332	-81.332
Ambulanceberedskab	U	0	0	0	0
	I	0	0	0	0
Kirkegårde	U	15.811	15.811	15.811	15.811
	I	-14.807	-14.807	-14.807	-14.807
Miljø	U	9.753	9.430	9.426	9.426
	I	-2.682	-2.508	-2.508	-2.508
Grønne områder	U	25.875	25.135	25.170	25.773
	I	0	0	0	0
Vejvæsen og parkering	U	102.330	103.793	103.641	103.463
	I	-64.017	-64.017	-64.017	-64.017
Kollektiv trafik	U	49.313	63.469	66.673	66.410
	I	0	0	0	0
FGV	U	-5.804	-5.804	-5.804	-5.804
	I	0	0	0	0
Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalget	U	1.397.038	1.388.078	1.378.661	1.371.996
	I	-294.357	-288.802	-284.450	-285.789
Kontanthjælp og aktivering	U	194.597	194.597	192.486	192.486
	I	-48.036	-48.037	-45.642	-46.981
Revalidering, fleksjob og ledighedsydelse	U	219.603	219.603	219.603	219.603
	I	-79.504	-79.504	-79.504	-79.504
Sygedagpenge	U	155.133	155.133	155.133	155.133
	I	-59.066	-59.066	-59.066	-59.065
Arbejdsmarkedsforanstaltninger	U	164.386	164.282	164.282	164.282
	I	-42.444	-42.444	-42.444	-42.444
Integration	U	109.063	107.326	103.126	103.126
	I	-61.750	-56.195	-54.238	-54.238
Dagpenge til forsikrede	U	205.116	205.116	205.116	205.116
	I	0	0	0	0

Tabel					
1.000 kr.					
2018-priser		BF2018	BO2019	BO2020	BO2021
Ungdomsuddannelse (AU)	U	16.834	16.317	16.317	16.315
	I	-497	-497	-497	-497
Danskundervisning til voksne udlændinge	U	0	0	0	0
	I	0	0	0	0
Boligstøtte	U	73.491	73.491	73.491	73.491
	I	-3.060	-3.060	-3.060	-3.060
Førtidspensioner	U	258.814	252.214	249.109	242.444
	I	0	0	0	0
Magistraten	U	859.521	846.826	820.901	794.403
	I	-84.048	-90.248	-83.087	-83.087
Politisk organisation	U	19.574	24.219	18.182	21.489
	I	-5.529	-5.529	-5.529	-5.529
Tjenestemandspensioner	U	131.298	131.298	131.298	131.298
	I	-5.319	-5.319	-5.319	-5.319
Administration	U	553.412	548.423	540.113	538.397
	I	-64.871	-66.371	-66.221	-66.221
Erhverv mv.	U	2.930	2.616	2.389	2.616
	I	-3.782	-3.782	-2.971	-2.971
Puljer	U	122.649	110.613	99.262	70.946
	I	-1.500	-6.200	0	0
Redningsberedskab	U	29.658	29.658	29.658	29.658
	I	-3.047	-3.047	-3.047	-3.047
By- og Miljøudvalget, Brugerfinansieret	U	148.022	148.022	148.022	148.022
	I	-148.018	-148.020	-148.022	-148.024
Anlægsvirksomhed i alt, inkl. forsyning	U	500.683	428.243	364.053	364.991
	I	-37.811	-13.300	-10.600	-10.600
Pris- og lønstigninger, drift og anlæg		0	136.807	274.028	413.284
Det finansielle område	U	1.199.136	815.631	1.014.834	1.227.628
	I	-7.187.338	-6.874.026	-7.136.311	-7.472.873
Renter	U	51.090	47.023	42.997	43.150
	I	-31.306	-26.081	-22.560	-20.282
Forskydninger i kassebeholdningen (- = forbrug)	U	-164.739	-153.744	-57.543	980
Øvrige finansforskydninger	U	35.072	12.821	27.688	87.986
Afdrag på lån	U	663.062	92.079	92.714	95.563
Lånoptagelse	I	-732.066	-130.591	-124.872	-234.373
Tilskud og udligning	U	597.080	799.261	890.201	980.672
	I	-560.849	-500.119	-504.621	-454.808
Udviklingsbidrag til Region Hovedstaden	U	14.107	14.640	15.139	15.550
Momsudligning	U	3.465	3.550	3.638	3.727
Skatter	I	-5.863.116	-6.217.235	-6.484.257	-6.763.410

Sammendrag af budget

Tabel				
1.000 kr.				
2018-priser				
	BF2018	BO2019	BO2020	BO2021
Drift i alt, ekskl. forsyning	5.525.328	5.506.644	5.493.995	5.477.571
Bolig- og Ejendomsudvalget	92.508	92.484	92.444	92.344
Byfornyelse	29.662	29.562	29.462	29.362
Byfornyelse	28.948	28.848	28.748	28.648
Driftstilskud til kollegier og andelsboliger	714	714	714	714
Ejendomme	62.021	62.101	62.161	62.161
Beboelsesejendomme	-28.632	-28.633	-28.633	-28.633
Kommunale ejendomme	90.653	90.734	90.794	90.794
Grundarealer	825	821	821	821
Undervisningsudvalget	808.552	798.233	801.452	804.050
Undervisning	708.153	695.941	697.597	699.173
Skoler	430.322	418.329	418.791	419.430
Pædagogisk psykologisk rådgivning m.v.	26.237	26.398	26.585	26.788
Skolefritidsordninger	62.350	61.464	60.641	60.141
Befordring af elever	5.336	5.134	5.134	5.134
Specialundervisning	98.488	99.432	100.146	100.562
Bidrag til statslige og private skoler	75.623	75.928	76.853	77.241
Efterskoler og ungdomskostskoler	9.797	9.256	9.446	9.876
Tandpleje	30.044	30.243	30.473	30.713
Ungdomsuddannelse (UU)	13.653	13.827	13.983	14.165
Ungdomsskole	10.160	10.334	10.490	10.672
Produktionsskoler	3.358	3.358	3.358	3.358
Forberedende voksenundervisning	135	135	135	135
Unge	56.702	58.222	59.400	60.000
Klubber	51.472	52.802	53.826	54.313
SSP og gadepiloter	5.229	5.419	5.573	5.687
Sundheds- og Omsorgsudvalget	1.294.450	1.302.429	1.308.925	1.320.813
Omsorg	752.259	754.885	756.278	762.570
Hjemmeplejen	279.532	281.390	284.180	287.327
Boligtilbud	393.058	394.369	393.507	396.651
Dagtilbud	13.278	13.278	13.640	13.640
Øvrige tilbud	9.547	9.547	9.547	9.548
Demensindsats	2.697	2.192	1.683	1.683
Døgntilbud	54.147	54.109	53.720	53.720
Hjælpe midler	48.972	48.956	48.940	48.939
Aktivitetsbestemt medfin.	426.152	431.542	438.485	444.082
Sundhed	67.067	67.046	65.222	65.222
Genoptræning	25.765	25.723	25.720	25.720
Sundhedsfremme og forebyggelse	21.431	21.449	20.659	20.659
Andre sundhedsudgifter	7.198	7.200	7.183	7.183
Vederlagsfri fysioterapeutbehandling	12.672	12.672	11.660	11.660

Tabel				
1.000 kr.				
2018-priser				
	BF2018	BO2019	BO2020	BO2021
Kultur- og Fritidsudvalget	170.858	168.577	168.281	168.256
Idræt og folkeoplysning	76.324	76.085	76.295	76.251
Tilskud til skove og strandparker	157	157	157	157
Idrætsanlæg og svømmehaller	33.318	33.268	33.369	33.370
Fælles formål	2.533	2.533	2.533	2.533
Voksenundervisning	8.840	8.840	8.840	8.840
Frivilligt foreningsarbejde	5.720	5.773	5.882	5.836
Lokaletilskud	24.826	24.826	24.826	24.826
Fritidsaktiviteter	929	689	689	689
Biblioteker og kultur	94.534	92.492	91.986	92.005
Folkebiblioteker	52.446	51.402	51.402	51.405
Kulturel virksomhed	42.089	41.090	40.584	40.600
Børneudvalget	724.193	721.979	723.700	728.122
Tilbud til børn og unge med særlige behov	146.949	146.633	146.574	146.574
Opholdssteder m.v.	15.112	15.112	15.112	15.112
Forebyggende foranstaltninger	37.627	37.543	37.562	37.562
Døgninstitutioner	56.412	56.143	56.065	56.065
Sikrede døgninstitutioner	5.656	5.656	5.656	5.656
Ledsagerordning til børn med nedsat funktionsevne	107	107	107	107
Plejefamilier	32.035	32.072	32.072	32.072
Familierådgivning	5.244	5.244	5.244	5.244
Sundhedstjeneste	21.366	21.481	21.622	22.473
Merudgiftsydelse og tabt arbejdsfortjeneste	17.911	17.862	17.821	17.821
Dagtilbud til børn og unge	532.723	530.759	532.439	536.010
Dagtilbud til børn	475.975	474.011	475.690	479.262
Særlige dagtilbud	15.735	15.735	15.735	15.735
Tilskud til puljeordninger og private institutioner	37.395	37.395	37.395	37.395
Kommunale tilskud, PAU	3.618	3.618	3.618	3.618
Socialudvalget	440.839	436.586	433.580	432.716
Integrationsindsats	7.679	4.869	3.185	2.411
Boligsocialt arbejde	6.319	4.873	3.862	3.862
Tilbud til voksne med særlige behov	404.601	404.576	404.266	404.174
Beskyttet beskæftigelse	19.356	19.356	19.356	19.356
Aktivitets- og samværstilbud	31.559	31.559	31.559	31.480
Botilbud til hjemløse	14.262	14.063	13.709	13.709
Alkohol og stofmisbrug	25.974	23.928	23.923	23.923
Botilbud for længerevarende ophold	153.112	152.612	152.612	152.612
Botilbud til midlertidigt ophold	76.276	79.526	79.574	79.574
Kontaktperson- og ledsageordninger	15.588	15.060	15.060	15.060
Borgerstyret personlig assistance	26.330	26.328	26.328	26.328
Støtte i eget hjem m.v.	26.322	26.322	26.322	26.310
Særlig tilrettelagt ungdomsuddannelse mv.	15.821	15.821	15.821	15.821
Senblindekurser	459	459	459	459

Tabel				
1.000 kr.				
2018-priser				
	BF2018	BO2019	BO2020	BO2021
Sociale formål	5.912	5.940	5.940	5.940
Merudgiftsydelser	5.912	5.940	5.940	5.940
Personlige tillæg og helbredstillæg	10.523	10.523	10.523	10.523
Støtte til frivilligt socialt arbejde m.v.	5.346	5.346	5.346	5.346
By- og Miljøudvalget	115.773	130.502	133.586	133.746
Ambulanceberedskab	0	0	0	0
Kirkegårde	1.004	1.004	1.004	1.004
Miljø	7.071	6.922	6.918	6.918
Fælles miljøformål	2.117	1.965	1.965	1.964
Jordforurening	2.276	2.276	2.276	2.276
Planlægning, undersøgelser, tilsyn m.v.	1.463	1.463	1.463	1.463
Miljøtilsyn med virksomheder	1.218	1.218	1.215	1.215
Skadedyrsbekæmpelse	-2	0	0	0
Grønne områder	25.875	25.135	25.170	25.773
Vejvæsen og parkering	38.313	39.776	39.625	39.446
Fælles formål	5.364	5.776	5.002	4.697
Parkeringsregulering	-27.803	-27.803	-27.803	-27.803
Arbejder på private fællesveje	0	0	0	0
Vejvedligeholdelse	52.155	53.207	53.828	53.955
Vintertjeneste	8.597	8.597	8.597	8.597
Kollektiv trafik	49.313	63.469	66.673	66.410
FGV	-5.804	-5.804	-5.804	-5.804
Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalget	1.102.681	1.099.276	1.094.211	1.086.207
Kontanthjælp og aktivering	146.561	146.560	146.844	145.505
Kontanthjælp og aktivering	141.949	141.949	143.288	141.949
Enkeltydelse	4.612	4.611	3.556	3.556
Revalidering, fleksjob og ledighedsydelse	140.099	140.099	140.099	140.099
Revalideringsydelse mv.	11.363	11.363	11.363	11.363
Løntilskud	38.026	38.026	38.026	38.026
Ledighedsydelse	16.930	16.930	16.930	16.930
Ressourceforløb	73.780	73.780	73.780	73.780
Sygedagpenge	96.067	96.067	96.067	96.068
Arbejdsmarkedsforanstaltninger	121.943	121.839	121.839	121.838
Jobtræningsordningen	1.244	1.244	1.244	1.244
Beskæftigelsesordninger	99.109	99.005	99.005	99.005
Jobcentre	1	1	1	1
Seniorjob	10.544	10.544	10.544	10.544
Beskæftigelsesindsats for forsikrede	11.046	11.046	11.046	11.046
Integration	47.313	51.131	48.888	48.888
Introduktionsprogram m.v.	23.509	27.736	26.719	26.719
Introduktionsydelse	23.976	23.567	22.341	22.341
Repatriering	-172	-172	-172	-172
Dagpenge til forsikrede	205.116	205.116	205.116	205.116
Ungdomsuddannelse (AU)	16.337	15.820	15.820	15.818
Ungdommens				
Uddannelsesvejledning	9.475	8.968	8.968	8.966
Erhvervsgrunduddannelser	2.840	2.830	2.830	2.830

Tabel				
1.000 kr.				
2018-priser				
	BF2018	BO2019	BO2020	BO2021
Daghøjskoler	4.022	4.022	4.022	4.022
Danskundervisning til voksne udlændinge	0	0	0	0
Boligstøtte	70.431	70.431	70.431	70.431
Boligsikring	31.110	31.110	31.110	31.110
Boligyldelse til pensionister	39.321	39.321	39.321	39.321
Førtidspensioner	258.814	252.214	249.109	242.444
Magistraten	775.473	756.578	737.815	711.316
Politisk organisation	14.045	18.690	12.653	15.959
Fælles formål	463	463	463	463
Kommunalbestyrelsen	10.599	10.374	10.374	10.649
Kommissioner, råd og nævn	2.829	2.117	1.647	1.647
Valg	154	5.736	169	3.201
Tjenestemandspensioner	125.979	125.979	125.979	125.979
Administration	488.541	482.052	473.892	472.176
Serviceområdet	135.088	135.829	134.251	134.871
Kommunaldirektørens område	97.184	93.463	92.739	93.834
Børne- og Ungeområdet	40.819	39.119	38.087	37.116
By- og Miljøområdet	54.212	52.644	51.506	51.481
Social- sundheds- og arbejdsmarkedsområdet	161.238	160.997	157.309	154.873
Erhverv mv.	-852	-1.166	-583	-355
Puljer	121.149	104.413	99.262	70.946
Redningsberedskab	26.611	26.611	26.611	26.611

Takstoversigt

2018-priser	Takst (i hele kr.)
Byggetilladelser m.v.	
Timepris	741
Parkering	
P-licens til zoneparkering	
Beboerlicens pr. år	150
Licens til lånt/lejet bil pr. uge	150
Pendlerlicens pr. hele måned	405
Pendlerlicens pr. dag	30
Månedslicens (Håndværkerbiler)	405
Dagsbillet	75
Ugebillet	355
Erhvervslicens	1.215
P-afgift	510
Parkering på handicapplads og ud for ind- og udkørsel	1.020
Evt. rykkergebyr	250
Institution, børn og unge (pr. plads pr. måned)	
Dagpleje (uanset barnets alder)	2.828
Vuggestue grundtakst 0-2 år	2.828
Børnehaver grundtakst 3 år – skolestart	1.563
Frokosttakst, 0-2 år	525
Frokosttakst, 3 år – skolestart	525
SFO	1.585
Fritidsklub	329
Ungdomsklub	101
Ungdomsskolen	
ingen gebyrer, dog	
Udstedelse af kørekort til lille knallert	480
Diverse vedrørende plejehjem m.v.	
Betaling for dagcenterplads pr. mødedag	31
Betaling for daghjem pr. dag	101
Endagsture (pensionister)	156
Botilbud til personer med særlige sociale problemer	
Døgnpris for voksne inkl. morgenmad og sengelinned:	
Huslejebetaling ved ophold på Lindevangen (§ 110 selvejende institution) o. 25 år:	100
Huslejebetaling ved ophold på Lindevangen (§ 110 selvejende institution) u. 25 år:	74
Huslejebetaling ved ophold på Lærkehøj o. 25 år:	100
Huslejebetaling ved ophold på Lærkehøj u. 25 år:	74
Sygesikring og sundhed	
(Endelige takster bliver først bekendtgjort i efteråret)	
Skift mellem sygesikringsgruppe 1 og 2 samt lægeskift	190
Gebyr for bortkommet sygesikringsbevis	190
Madservice	
Egenbetaling for levering af madservice, per måltid	53

2018-priser	Takst (i hele kr.)
Omsorgstandpleje	
Egenbetaling for omsorgstandpleje, årligt*	510
Egenbetaling for særlig tandpleje o. 18 år, årligt*	1.888
*Taksterne er midlertidigt fremskrevet med satsreguleringsprocenten for 2017. Den endelig prisfremskrivning fastsættes af Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse og oplyses først endeligt i oktober 2016.	
Biblioteket	
Takster for at aflevere materialer for sent:	
Fra 1. dag efter afleveringsfristen	20
8 dage efter afleveringsfristen	60
15 dage efter afleveringsfristen	100
31 dage efter afleveringsfristen	230
50 dage efter afleveringsfristen	230
Ekstra omkostninger ved afhentning	197
Gebyr ved erstatning	230
Unge under 18 år betaler ½ gebyr af voksentakst ved for sen aflevering.	
Leje af kommunale lokaler	
(alle udgifter er pr. time med undtagelse af overnatningsgebyr)	
Lille mødelokale (bl.a. lokale 2 og 3 på biblioteksfilialen på Danasvej)	56
Almindeligt lokale (bl.a. klasselokaler)	106
Mellemstort lokale (bl.a. faglokaler, dobbeltklasselokaler og lokale 1 på Danasvej)	157
Stort lokale (bl.a. Metronomen og Medborgersalen på Danasvej)	219
Sale, Aulaer mv. (bl.a. gymnastiksale, skoleaulaer og hovedbibliotekssalen)	521
Ønskes bibliotekssalen lejet med betjentbistand vil udgiften pr. time udgøre	1.057
Lokaleudstyr udover timelejen, såfremt udlån sker i ferier og i øvrigt uden for normal åbningstid	440
Overnatningsgebyr	45
Erstatning	
Materiale, der trods hjemkaldelse stadig ikke er afleveret, betragtes som bortkommet. Derfor sender biblioteket en regning på et erstatningsbeløb + gebyr på 230 kr. (børn 115 kr.) Ødelagt og bortkommet materiale erstattes til den pris biblioteket fastsætter, svarende til genanskaffelsesomkostningerne. Alle sager med skyldige erstatningsbeløb på kr. 200 og derover overgives til inddrivelse, jf. lov om inddrivelse af gæld til det offentlige. Ved eventuel budafhentning/inddrivelse vil der blive pålagt yderligere omkostninger: minimum 200 kr. + 500 kr.	
	230
Frederiksberg Svømmehal	
<u>Svømmehal og luksusafdeling</u>	
Svømmehal enkelt, voksen	44
Svømmehal 12 klip, voksen	440
Svømmehal månedskort, voksen	470
Svømmehal enkelt, børn (indtil 15 år)	20
Svømmehal 12 klip, børn (indtil 15 år)	200
Svømmehal månedskort, børn	215
Svømmehal familie, 2 voksne + 2 børn	105
Svømmehal familie, 2 voksne + 1 barn	90
Luksusafdelingen (kun voksne)	57
Luksusafdelingen (kun voksne), 12 klip	570
Luksusafdelingen (kun voksne) 1 måneds	635

2018-priser	Takst (i hele kr.)
<u>Pensionister til svømmehal og luksusafdeling</u>	
Frederiksbergske pensionister	
mandag-fredag 07-15	20
mandag-fredag 07-15 (med helbredstillægskort)	Gratis
mandag-fredag 15-21	31
mandag-fredag 15-21, 12 klip	310
Udenbys pensionister, alm. afdeling	
mandag-fredag 07-21	31
mandag-fredag 07-21, 12 klip	310
<u>Kurbadet</u>	
Kurbadet (kun voksne)	172
Kurbadet (kun voksne) 6 klip	860
Kurbadet Plus (kun voksne) inkl. håndklæde, frugt og kildevand	200
Pensionister i kurbadet	127
Pensionister i kurbadet 6 klip	635
<u>Babybassinet</u>	
Babysvømning 1 voksen + 1 baby	66
Babysvømning 1 voksen + 1 baby, 12 klip	660
Babysvømning tillæg for 1 voksen	44
Babysvømning 8 ugers hold	730
Babysvømning 17 ugers hold	1.360
<u>Ungdomsrabat</u>	
Unge mellem 15-25 år efter kl. 18	20
Øvrige gebyrer og brugerbetaling m.v.	
<u>Råden over vejareal:</u>	
Skurvogn (pr. 3x5 m areal pr. dag)	70
Container (pr. 3x5 m areal pr. dag)	70
<u>Stillads (pr. dag pr. stillads):</u>	
0,0 - 25,0 m	35
25,0 – 50,0 m	70
Over 50 m	125
Mobilkran, lift o.l.	70
Pølsestader, halvårligt	1.400
Faste studepladser, halvårligt	1.400
Indbringelse af sag for Huslejenævnet	302
Indbringelse af sag for Beboerklagenævnet	141
(De to ovenstående takster afventer regulering til efteråret, hvor de reguleres efter nettopris index)	
Forhåndsgodkendelse i huslejenævnet	504
Tillægsgebyr for udlejere i sag, hvor lejerne får 100% medhold i huslejenævnet	2.113
Adresseoplysninger pr. stk.	75
Bopælsattester pr. stk.	75
BBR-ejermeddelelser pr. stk.	70
Skatteattester pr. stk.	70
Vurderingsattester pr. stk.	70
Anmodning om prøvelse af ægteskabsbetingelser, hvis ingen af parterne har bopæl her i landet (vielser)	500
Studepladser, store	660
Studepladser, små	390

2018-priser	Takst (i hele kr.)
Stadeplads – Rådhusplads/lørdage (salg af grøntsager/levnedsmidler pr. gang)	130
Rottebekæmpelse, promille af ejendomsværdien	0,0168
Frederiksberg Kommunes Kirkegårde	
Gravsteder, erhvervelse af brugsret	
Frederiksberg ældre Kirkegård:	
Kistegravsted pr. 3m ² i 20 år	7.395
Urnegravsted pr. 1m ² i 10 år	1.370
Solbjerg parkkirkegård og Søndermark kirkegård:	
Kistegravsted pr. 3m ² i 20 år	3.710
Urnegravsted pr. 1m ² i 10 år	1.370
Kiste-enkeltgrave i 20 år	1.090
Kiste-enkeltgrav til barn under 12 år i 10 år	265
Urne-enkeltgrav i 10 år	570
Askefællesgrav i 10 år	1.980
Kistefællesgrav i 20 år	9.345
Kistefællesgrav til barn under 12 år i 10 år	4.670
Urnepladser, erhvervelse af brugsret.	
Urneplads i 10 år, brugsretsleje fra	1.950
Graves gravning	
Kistegrav:	
Familiegravsted i almindelig dybde	3.875
Familiegravsted i alm. dybde til barn u. 12 år	1.775
Familiegravsted i dobbelt dybde uanset alder	5.315
Enkeltgrav/kistefællesgrav	2.425
Enkeltgrav/kistefællesgrav til barn under 12 år	1.025
Urnegrav:	
Familiegravsted	950
Enkeltgravsted	435
Askefællesgrav	690
Ligbrænding: (jf. KB sag 369 d. 28-11-2011)	
Indenbys borger 15 år og derover	2.185
Indenbys borger under 15 år	1.410
Udenbys borger 15 år og derover	2.395
Udenbys borger under 15 år	1.685
RENOVATION	
Nedenstående gebyrer, kr. ekskl. moms	
Virksomheder	
Grundgebyr	
Administration (per produktionsenhed)	300
Genbrugsstation	
<i>Genbrugsstation, per besøg</i>	
Personbil	120
Kassevogn	220
Ladvogn	240
Farligt affald, 0-10 kg.	100
Farligt affald, 10-25 kg.	180
<i>Genbrugsstation, abonnement per år</i>	
Personbil	4.700

2018-priser	Takst (i hele kr.)
Kassevogn	9.200
Ladvogn	14.800
Restaffald (dagrenovationslignende)	
Afhentningssted, pr. stk.	1.144
Beholderrumfang, pr. 100 liter ved ugentlig tømning	512
Genanvendeligt affald	
Deltagelse i afhentningsordninger (efter tilmelding), per år	874
Husholdninger	
Dagrenovation (vedr. husholdninger)	
Afhentningssted, pr. stk.	1.144
Beholderrumfang, pr. 100 liter ved ugentlig tømning	512
Genanvendeligt affald m.v. (vedr. husholdninger)	
Madaffald	55
Storskrald, løst	127
Haveaffald, beholder/løst	41
Glas	57
Papir	41
Pap	48
Plast	47
Metal	28
Farligt affald	41
Genbrugsstationer	242
Administration	14
I alt, pr. husholdning	748
Særlige ydelser (vedr. husholdninger)	
Storskrald, container pr. bestilling (fra 1. nov. 2010)	2.134
Haveaffald, container pr. bestilling (fra 1. nov. 2010)	1.534
Forgæves kørsel af bestilt container til storskrald el. haveaff., per gang	782
Forgæves kørsel ved bestilt beholder til glas, per gang	96
Beholdervask, pr. beholder til dagrenovation under 1 m ³	143
Leje af mobile affaldsrum	28.012
Sæргеbyrer, ekskl. Moms (husholdninger og virksomheder)	
<i>Erstatning af beholdere m.v. og ekstrabeholdere:</i>	
Ved bortkomst eller beskadigelse af beholder eller andet materiel af andre årsager end almindeligt brug og slitage samt ved behov for flere beholdere, end der er tilmeldt tømning, for eksempel til anvendelse under nedstyrtningsskakte, betaler grundejeren/virksomheden for indkøb og levering af ny beholder.	
<i>Ukorrekt sortering:</i>	
Ukorrekt sortering	400
Ukorrekt sortering, grove eller gentagende tilfælde	1.600
Ved ukorrekt sortering, der medfører tillægsbetaling fra behandlingsanlæg, viderefaktureres tillægsbetalingen til grundejeren eller virksomheden og tillægges et administrationsgebyr	200
<i>Ekstraomkostninger forbundet med afhentning:</i>	
Ved ekstraomkostninger forbundet med afhentning, hvor årsagen til ekstraomkostningerne kan henføres til grundejeren/virksomheden, herunder oprydning efter overfyldninger, tømninger under særlige forhold for eksempel midlertidige forhold på adgangsvejen eller afhentningsstedet samt ved udsætning i forbindelse med begivenheder og lignende, viderefaktureres grundejeren/ virksomheden	

ekstraomkostningerne med et administrationsgebyr, dog maksimalt ét administrationsgebyr per måned

Betalingsforhold:

Fakturaer, der ikke betales rettidigt, tillægges et administrationsgebyr på kr. 200,00 ekskl. moms pr. rykkerskrivelse, dog maksimalt 2 skrivelser.

Noter:

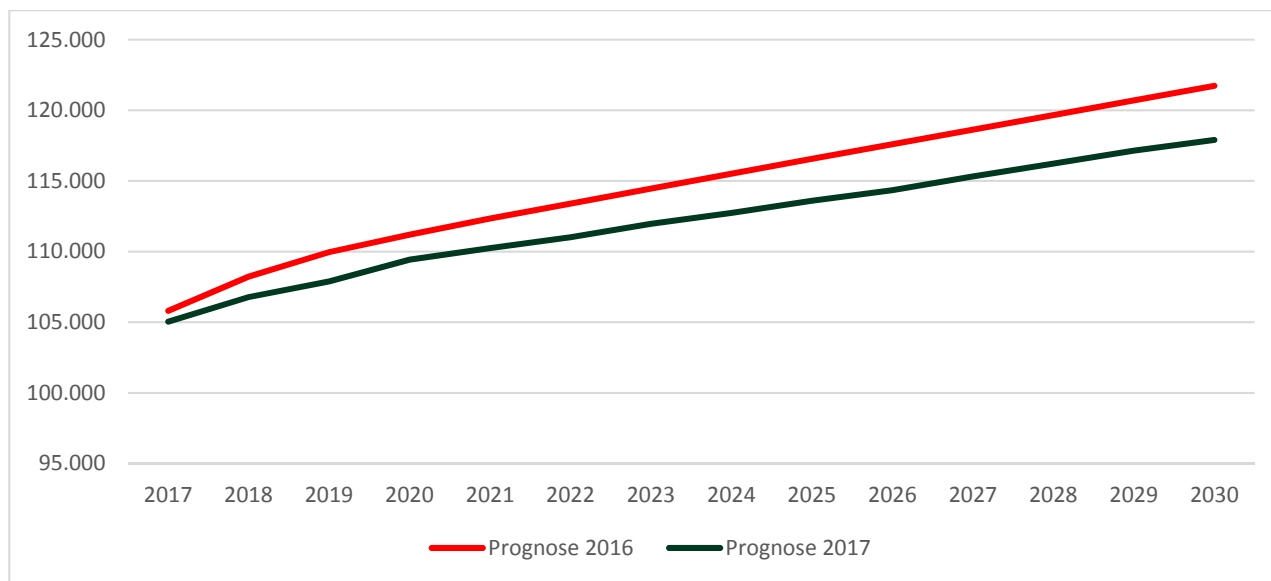
1. Kolonihaver, der ikke benyttes i vinterperioden, betaler 0,25 gange gebyr for genanvendeligt affald med videre
2. Boligenheder, der anvendes til kollegium, betaler 0,3 gange gebyr for genanvendeligt affald med videre
3. For benyttelse af mobilsuganlæg til restaffald betales 0,66 gange gebyr for beholderrumfang
4. Ved komprimering af affaldet i ophalercontainere med komprimering betales 2,5 gange beholderrumfang.

Frederiksberg Kommunes befolkningsprognose 2017

Frederiksberg Kommunes befolkningsprognose udgør et væsentligt grundlag for udarbejdelsen af budgetrammerne for 2018 (2019-2021), ligesom den udgør grundlaget vedrørende befolkningsudviklingen i forvaltningsområdernes budget- og sektorplanlægning.

Befolkningsprognosen for Frederiksberg Kommune er godkendt af Magistraten 27. marts 2017. Den forventede befolkningsudvikling i kommunen frem til 2030 er vist i nedenstående figur.

Figur 1. Udvikling i befolkningstallet i Frederiksberg Kommune, 2017-2030

I forhold til prognosen for 2017 endte det faktiske befolkningstal 1. januar 2017 764 personer lavere end forudsagt. Afvigelsen skyldes helt overvejende en lavere flytteaktivitet end skønnet i prognose 2016. En del af den lavere tilflytning skyldes forsinkelser i opførelsen af forventede studieboliger samt at flygtningetallet for 2016 har vist sig væsentligt lavere end forventet. Til gengæld er fertiliteten i 2016 steget både lokalt og på landsplan og der har således været flere fødsler end forudsat.

Alle familietyper flytter i en vis grad ind og ud af kommunen, men i det store billede er det hovedsageligt borgere i 17-24 års alderen, der tilflytter kommunen, mens fraflytningen sker hos børnefamilierne. Det er derfor også blandt disse grupper de største forskelle mellem prognose 2016 og 2017 findes.

Efter en periode fra 2007 til 2012 med meget kraftig nettotilflytning har der fra 2013 været en periode med mere afdæmpet balance mellem til- og fraflytninger. Mens niveauet for tilflytninger længe har været stigende er antallet af fraflytninger siden 2012 steget markant. Både niveauet for til- og fraflytninger er imidlertid faldet i 2016 i forhold til 2015.

Prognose 2016 er baseret på en forudsætning om, at den øgede fraflytning siden 2013 vil fortsætte de kommende år og forventningen til den fremtidige befolkningsvækst er således nedjusteret i forhold til sidste års prognose, jf. figur 1.

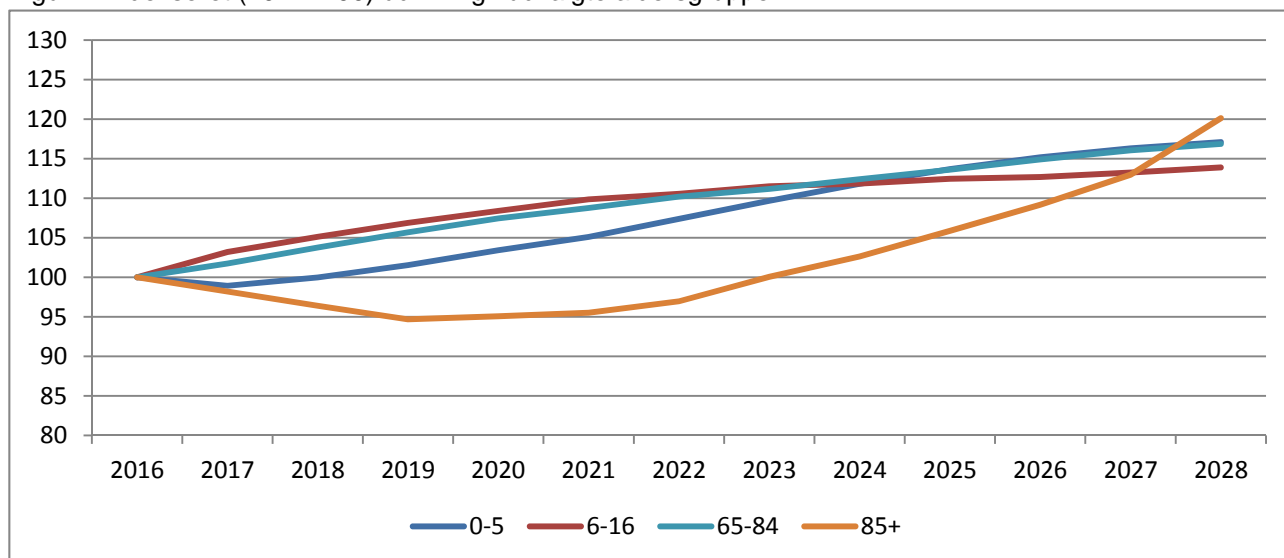
På grund især fødselsoverskud samt opførelsen af boliger regnes dog fortsat med en befolkningsvækst på både kort og langt sigt. Frem mod 2030 forventes en samlet befolkningsvækst på ca. 13.000 personer, hvilket er en nedjustering i forhold til prognose 2016 med ca. 3.000 borgere. Tabel 1 viser befolkningsudviklingen i befolkningsprognosen fordelt på relevante aldersgrupper.

Tabel 1: Frederiksberg Kommunes befolkningsprognose fordelt på udvalgte aldersgrupper

Frederiksberg Kommunes befolkningsprognose - fordelt på aldersgrupper														
Befolkning pr. 1. januar														
Alder	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
0-5	7.548	7.537	7.557	7.631	7.678	7.776	7.858	7.966	8.069	8.156	8.236	8.295	8.340	8.367
6-16	10.160	10.291	10.411	10.530	10.636	10.636	10.710	10.691	10.707	10.671	10.667	10.670	10.734	10.801
17-24	11.573	12.334	12.419	12.735	12.533	12.489	12.524	12.589	12.661	12.751	12.894	13.014	13.079	13.088
25-39	28.566	28.708	28.991	29.336	29.566	29.742	29.922	30.009	30.098	30.180	30.340	30.508	30.685	30.817
40-64	29.680	30.115	30.510	30.916	31.346	31.626	31.957	32.233	32.536	32.792	33.097	33.352	33.557	33.721
65-84	15.195	15.527	15.782	16.052	16.254	16.480	16.634	16.829	17.011	17.208	17.390	17.518	17.659	17.800
85+	2.322	2.267	2.219	2.229	2.233	2.272	2.357	2.423	2.512	2.590	2.692	2.870	3.090	3.305

Befolkningsudviklingen har primært en betydning på børne-, undervisning samt ældreområdet, hvor dele af budgetrammerne demografereguleres. Udviklingen på disse aldersgrupper fremgår nedenfor

Figur 2. indekseret (2017=100) udvikling i udvalgte aldersgrupper

- Antallet af småbørn (0-5-årige) stiger jævnt i hele prognoseperioden med 819 personer. I budgetperioden stiger gruppen med 130 personer. Efter 2020 forøges væksten af nyfødte, hvilket hænger sammen med, at befolkningsprognosen baseres på DREAM, hvor den nuværende relativt lave fertilitet er udtryk for et fødselsefterslæb frem for et permanent fald. Væksten slår dog ikke igennem med fuld effekt på de ældre aldersgrupper, da en stor del af de ekstra fødte børn når at fraflytte kommunen før de når skolealderen

- Antallet af skolebørn (6-16-årige) stiger igennem hele perioden. I budgetperioden stiger antallet af skolebørn med 476 personer, og i prognoseperioden med 641 personer.
- Antallet af "yngre ældre" (65-84-årige) stiger i budgetperioden med 1.059 personer, og i prognoseperioden med 2.605 personer.
- Antallet af "ældre ældre" (85+-årige) er faldende frem til 2020, hvorefter antallet stiger i resten af prognoseperioden. I budgetperioden falder antallet af med 89 personer, mens de i hele prognoseperioden stiger med i alt 983 personer.

På Frederiksberg er forsørgerbrøken stort set stabil i hele perioden, mens den i Danmark som helhed stiger. Det vil sige, at andele af borgere i den erhvervsaktive alder på landsplan er faldende i forhold til de resterende aldersgrupper. Frederiksbergs befolkning er og forventes dermed stadig i fremtiden at være yngre end den gennemsnitlige danske befolkning.

Pris- og løn fremskrivningsprocenter

Budget 2018-21 tager udgangspunkt i overslagsårene i budget 2017-20. Hertil er tillagt opgaveændringer samt et nyt skøn for pris- og lønudviklingen. Skønnet, som er anvendt i budgettet, er udmeldt af KL i juni 2017, og indeholder også et revideret pris- og lønskøn for 2015 og 2016. Fremskrivningen af de enkelte arter i budgetåret samt fremskrivningen inkl. ændring af bagudrettede skøn fremgår af tabellen nedenfor.

Da skønnet for 2015-2016 samlet set er nedjusteret i forhold til sidste år, betyder det, at KLs gennemsnitlige stigningsprocent er 1,41 pct., mens den anvendte fremskrivning er 1,05 pct.

Pris- og lønfremskrivning fra budget 2017 til budget 2018			
Art	Beskrivelse	Fremskrivning 2017-18 Pct.	Anvendt fremskrivning B2017-B2018, indeholdende ændringer for 2015-2017 Pct.
1	Lønninger	1,52	1,46
2	Varekøb	1,19	0,56
22	Fødevarer	0,92	2,18
23	Brændsel	2,13	0,46
26	Køb af jord og bygninger	4,00	0,12
27	Anskaffelser	2,38	0,37
29	Øvrige varekøb	0,80	0,14
4	Tjenesteydelser mv.	1,90	1,13
40	Tjenesteydelser uden moms	2,40	1,07
45	Entreprenør- og håndværkerydelser	1,61	1,32
46	Betalinger til staten	2,38	2,50
47	Betalinger til kommuner	1,41	1,05
48	Betalinger til regioner	1,72	1,36
4801	Akt. bestemt medfinansiering	1,62	1,22
49	Øvrige tjenesteydelser m.v.	2,97	2,97
5	Tilskud og overførsler	2,40	1,07
51	Tjenestemandspensioner m.v.	1,43	1,39
52	Overførsler til personer	1,52	1,46
59	Øvrige tilskud og overførsler	1,30	1,32
5902	Trafikselskaber	2,40	1,07
6	Finansudgifter	2,80	2,32
7	Indtægter	0,00	0,00
71	Egne huslejeindtægter	1,72	1,36
72	Salg af produkter og ydelser	1,72	1,36
76	Betalinger fra staten	1,72	1,36
77	Betalinger fra kommuner	1,72	1,36
78	Betalinger fra regioner	1,72	1,36
79	Øvrige indtægter	1,72	1,36
8	Finansindtægter	1,72	1,36
8010	Sociale pensioner	0,00	0,00
86	Statstilskud	0,00	0,00
8610	Statsrefusion	1,30	1,32
Gennemsnitlig stigning på drift		1,41	1,05